PCN APRIL 2023 ©

SOCIAAL JAARVERSLAG

2023

Keurmerk Cannabis Verkooppunten
Wietexpriment van start
Sociale functie coffeeshop onder druk

INHOUD

	Voorwoord	4
Hoofdstuk 1	Doel, missie visie van het PCN	5
Hoofdstuk 2	Twee PCN leden in beeld	8
Hoofdstuk 3	Het keurmerk Cannabis Verkooppunten	12
Hoofdstuk 4	Terugblik op het verenigingsjaar 2023	16
Hoofdstuk 5	Het wietexperiment is eindelijk begonnen	24
Hoofdstuk 6	De sociale functie van de coffeeshop: onderschat en onder druk	26
Hoofdstuk 7	Het cannabis jaar van maand tot maand	30
Hoofdstuk 8	Overzicht nieuwe leden 2023 en leden per provincie	38
Bijlagen:	Persbericht PCN over coffeeshop uitspraken Raad van State, september 2023. Brief PCN aan huloptie gemeenten, april 2023. Persbericht PCN toont initiatief en ontwikkelt landelijk keurmerk coffeeshops, januari 2023. Kamervragen en antwoorden over landelijk coffeeshopkeurmerk, maart 2023.	40
Colofon		51

VOORWOORD

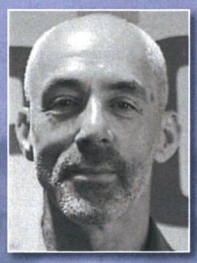
Het PCN publiceerde in 2019 voor het eerst een sociaal jaarverslag, over het voorafgaande jaar. Hiermee informeren we leden, (nog) niet leden en de buitenwacht over de activiteiten en speerpunten van het PCN en over de belangrijkste ontwikkelingen in de cannabisbranche.

We beleven een dynamische tijd, waarin wereldwijd en in eigen land veel verandert op het gebied van cannabis. Het aannemen van de legaliseringswet door de Duitse Bondsdag op 23 februari 2024 is een *game-changer* voor Europa. Twee maanden eerder schreef Nederland ook geschiedenis, met de start van het wietexperiment. U leest er meer over in hoofdstuk 5. Het belangrijkste PCN project van 2023, een landelijk coffeeshop keurmerk, staat centraal in hoofdstuk 3. Hoofdstuk 2 bevat portretten van een aantal PCN leden, hoofdstuk 4 is een terugblik op het verenigingsjaar. Het doel, de missie en de visie van het PCN zijn te vinden in hoofdstuk 1. De longread van Derrick Bergman over de sociale functie van de coffeeshop, eerder verschenen op onze website, is opgenomen als hoofdstuk 6. Zijn pleidooi voor behoud van de consumptieruimte in de coffeeshop is ons uit het hart gegrepen.

In hoofdstuk 7, het cannabis jaar van maand tot maand, wordt een trend zichtbaar. Na decennia van daling neemt het aantal coffeeshops in ons land weer voorzichtig toe. Nuloptie gemeenten overwegen een coffeeshop toe te staan en in coffeeshopgemeenten is uitbreiding van het aantal shops niet langer taboe. Laten we hopen dat deze trend in 2024 doorzet.

Namens het bestuur van het PCN wens ik u veel leesplezier.

Sander Hewitt

Sander Hewitt, voorzitter

HOOFDSTUK 1

Doel, missie en visie van het PCN

Het Platform Cannabisondernemingen Nederland is voortgekomen uit het Platform Cannabisondernemingen Friesland (PCF), dat in 1997 werd opgericht in Leeuwarden. In 2000 ging het PCF landelijk onder de naam PCN. Dit hoofdstuk bevat de twee belangrijkste artikelen van de statuten van het PCN en de beschrijving van onze missie, visie en strategie, afkomstig uit het PCN Roadbook van november 2023.

Artikel 2: De vereniging heeft ten doel:

a. Het bevorderen van de volksgezondheid door het in goede banen leiden van het feitelijke cannabisgebruik;
b. Het bevorderen van de volksgezondheid door het nastreven van decriminalisatie van cannabisgebruik en kleinhandel;
c. Het bevorderen van de normalisatie van thuiskweek van cannabis;
d. Belangen behartiging van aangesloten leden

Artikel 3: De vereniging tracht dit doel te bereiken door:

a. Het vertegenwoordigen van de verkooppunten van cannabisproducten naar alle officiële instanties betrokken bij de opstelling en uitvoering van beleid ten aanzien van de cannabis-kleinhandel in Nederland;
b. Het vertegenwoordigen van de verkooppunten van de groeishop-detaillisten naar alle officiële instanties betrokken bij de opstelling en uitvoering van het beleid ten aanzien van de kleinschalige cannabiskweek in Nederland;
c. Het bevorderen van de sociale functie van de verkooppunten van cannabisproducten in Nederland;
d. Het uitdragen van de positieve functie die de bonafide groei shops vervullen in het kader van volksgezondheid bij het gescheiden houden der markten overeenkomstig de scheiding tussen lijst I en lijst II, onderdeel b, drugs in de Opiumwet;
e. Het opstellen en bewaken van gedragsregels, waaraan alle leden zich conformeren;

f. Het vervaardigen en verspreiden van (drugs)informatie onder en via de leden;
g. Het stimuleren van educatieve ontwikkeling de bedrijfstak en de bedrijfsvoering betreffende;
h. Overigens alle middelen dienstig aan de in artikel 2 genoemde doelen, mits niet strijdig met de wet.

Missie: Waar staan we voor?

Het PCN vindt het belangrijk dat consumenten hun cannabisproducten op een veilige manier aan kunnen schaffen en op een verantwoorde manier kunnen consumeren. Daarom dient de totale cannabissector, van zaadje tot eindproduct, transparant, professioneel en legaal te worden. Coffeeshops vervullen al een halve eeuw een cruciale rol bij het in goede banen leiden van cannabisverkoop aan consumenten en hebben een belangrijke functie in de scheiding van de soft- en harddrugsmarkt. Ook de overheid heeft, bij het begin van de corona crisis, expliciet benoemd dat de coffeeshop een essentiële voorziening is. Coffeeshops moeten als normale bedrijven worden beschouwd en in staat worden gesteld om hun bedrijf op een transparante manier in te richten. Het PCN hecht er groot belang aan dat de diversiteit en de kwaliteit van het aanbod aan cannabisproducten in de toekomst gewaarborgd blijft en draagt thuisteelt voor eigen consumptie een warm hart toe.

Visie: Wat willen we bereiken?

Het PCN wil het bestaansrecht van de huidige coffeeshops -nu en in de toekomst- garanderen. Daarvoor moeten we samen optrekken en een goed functionerende organisatie hebben die onze belangen kan vertegenwoordigen. Het PCN moet zichtbaar zijn en een actieve rol spelen op de weg naar legalisering, om de positie van coffeeshops te versterken en bestendigen. Dat betekent ook dat we onszelf voorwaarden moeten opleggen en dat doen we in de vorm van een landelijk keurmerk. Daarmee kunnen we ervoor zorgen dat de overheid en andere partijen, zoals MKB Nederland, het PCN beschouwen als professionele en erkende gespreks-, kennis- en samenwerkingspartner. Zo kunnen we toewerken naar een realistisch en praktisch uitvoerbaar cannabisbeleid dat gebaseerd is op feiten en ervaringen vanuit de praktijk.

PCN jubileum symposium in het Evoluon in Eindhoven, 4 november 2022.

Strategie: Hoe willen we onze doelen bereiken?

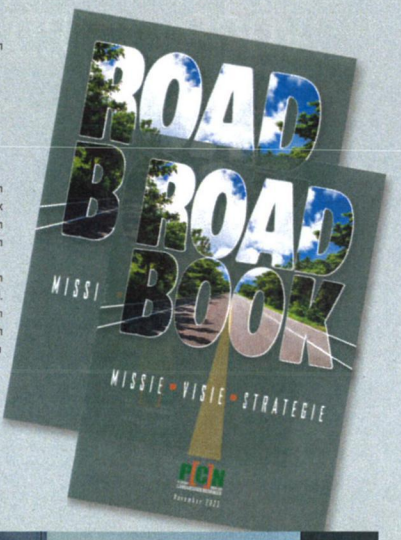
Om de positie van coffeeshops veilig te stellen volgen we een strategie met vier concrete doelen:
A. Actief optreden
B. Zichtbaarheid PCN versterken
C. Praktijkkennis verzamelen en delen
D. Samenwerken en verbinden

Waarom PCN lid worden?

Het PCN bundelt al meer dan 25 jaar ervaring, kennis en krachten in de cannabisbranche en communiceert zo effectief mogelijk met politici, bestuurders, journalisten en andere betrokken partijen. Hoe meer leden we hebben, hoe beter we de belangen van cannabisondernemers kunnen behartigen.
Als PCN lid blijf je op de hoogte van actuele ontwikkelingen en deel je ervaringen en kennis met collega's uit heel Nederland. Je hebt toegang tot de algemene ledenvergadering, het besloten ledengedeelte op de website en alle evenementen en activiteiten van de vereniging. Als je bestuurslid wordt, kun je het beleid van de vereniging mee bepalen.

50% korting voor nieuwe leden

Nieuwe leden krijgen het eerste jaar 50% korting op de jaarcontributie. Meer informatie over het lidmaatschap is te vinden op de PCN website: *www.platformcannabis.nl*.

Het PCN bestuur in juni 2023, van links naar rechts Edwin Bax, Hein Schaltraf, Wilco Slijm, Sander Hewitt en Ricardo Hewitt.

HOOFDSTUK 2

PCN leden in beeld

De enorme verscheidenheid is een van de charmes van de coffeeshopbranche. Er zijn coffeeshops in alle soorten, maten en stijlen. Dit hoofdstuk bevat portretten van twee PCN leden en hun coffeeshop.

Schoterweg 19, 2021 HZ Haarlem

PCN lid sinds 2018

COFFEESHOP BIRDY

1. Hoe bent u in de coffeeshopwereld terechtgekomen?
Ik ben in 1981 begonnen als DJ in sociëteit "Asterix" in IJmuiden. Vanuit de DJ-Booth kon ik gemakkelijk zakjes hasj verkopen aan geïnteresseerde bezoekers. Al snel bleek dat alcohol en blowen verschillende doelgroepen aantrok. In een garagebox achter de societeit is toen in 1983, met subsidie van de kerk, coffeeshop "Idefix" geopend. Met gelijkgestemden stoned spelletjes spelen en naar muziek luisteren dat sprak mij wel aan.

2. In welk jaar opende uw coffeeshop?
Coffeeshop Birdy opende in 1986.

3. Hoe is de naam van de coffeeshop gekozen?
Ik was toentertijd bezig met het weigeren van de verplichte militaire dienst. De film "Birdy"van regisseur Alen Parker sprak mij erg aan en was de reden om mijn coffeeshop hiernaar te vernoemen. In deze film is de hoofdpersoon zwaar getraumatiseerd uit de Vietnamoorlog teruggekomen. Hierdoor is zijn fascinatie voor vogels overgeslagen in de overtuiging dat hij zelf een vogel is. Hij wordt opgenomen in een psychiatrische instelling en het is bijna onmogelijk om tot hem door te dringen. Uiteindelijk springt hij uit een raam met de gedachte dat hij kan vliegen. Vervolgens blijkt dat hij maar een klein stukje naar beneden springt en daarna gewoon wegloopt. Het blijkt dat hij iedereen in de maling heeft genomen om maar niet terug te hoeven naar de oorlog.

4. Hoe zou u uw coffeeshop omschrijven?
De coffeeshop heeft een "Grand Café" uitstraling en voelt aan als een grote huiskamer. Werken aan je laptop, een goed gesprek voeren of gezamenlijk sportwedstrijden bekijken en door de vele bordspellen, een flipperkast, het poolbiljart en de gratis tafelvoetbaltafel zul je je hier niet snel vervelen. Er is voldoende keuze uit een ruim assortiment edibles en rookwaren. Het zeer vriendelijke en goed opgeleide personeel staat altijd klaar om de lekkerste koffies, een frisdrank of een hapje te serveren. Iedereen kan en mag hier zichzelf zijn en mede daardoor is het altijd gezellig in de Birdy.

5. Wat is u uw meest typerende eigenschap?
Mijn meest typerende eigenschap is dat ik als echte ondernemer altijd vol vertrouwen met de toekomst bezig ben.

6. Wat vindt u het leukste aan het vak?
Het leukste aan dit vak vind ik de gezelligheid van het horeca gedeelte en dat je allerlei verschillende "leuke vogels" ontmoet.

7. Wat vindt u het minst leuke aan het vak?
Het minst leuke is het stigma dat nog steeds op hasj en wiet rust.

8. Wie zijn uw helden?
Mijn personeel zijn mijn helden.

9. Waarom bent u lid geworden van het PCN?
Ik ben mede auteur van het Haarlemse coffeeshop-keurmerk en ik denk dat het voor de gehele branche goed zou zijn als er een landelijk keurmerk zou komen zoals in Haarlem. Het heeft in Haarlem gezorgd voor meer onderling begrip met de gemeente en daardoor voor heel veel rust. Ik ben bij het bestuur van de PCN gegaan o.a. om te helpen met het ontwikkelen van een landelijk coffeeshop-keurmerk.

10. Wat ziet u als belangrijkste taken van een landelijke coffeeshopbond?
De belangrijkste taken van een landelijke coffeeshopbond zijn de belangen behartigen van zijn leden en samen met hen een koers te bepalen gericht op normalisering en professionalisering van onze branche.

11. Hoe ziet het ideale coffeeshopbeleid wat u betreft er uit?
Het ideaalbeeld zou, naar mijn mening, zijn legalisering van de gehele keten inclusief thuisteelt voor persoonlijke consumptie.

12. Hoe luidt uw motto?
Mijn motto luidt: "Ik heb een leven lang de tijd".

Stepping Out

Stepping Out, Ritsevoort 30, 1811 DP Alkmaar

PCN lid sinds 2022

1. Hoe bent u in de coffeeshopwereld terecht gekomen?
Toen ik een jaar of 14 was nam mijn broer een coffeeshop over. Daar heb ik na mijn 18de een paar jaar gewerkt en dat was zo leuk dat ik een aantal jaar later mijn eigen zaak wilde.

2. In welk jaar opende uw coffeeshop?
1992

3. Hoe is de naam van de coffeeshop gekozen?
Toen we aan t verbouwen waren zaten we te denken over de naam. In die tijd luisterde ik veel naar Steel Pulse, en zij hadden ook een nummer met Stepping Out als titel.
Er was daar ook een bushalte pal voor de deur, de eerste stop in de binnenstad en daar stapten veel mensen uit om de stad in te gaan. Dus nadat we alle voor de hand liggende namen hadden afgekeurd is dat 't geworden.

4. Hoe zou u uw coffeeshop omschrijven?
Laagdrempelig, een plek waar geen onderscheid tussen mensen word gemaakt, sociaal, vriendelijk, open.

5. Wat is u uw meest typerende eigenschap?
Ik geef mensen graag een goed gevoel en bied ze graag een plek waar t goed vertoeven is.

6. Wat vindt u het leukste aan het vak?
Mensen een plek bieden waar ze zonder aanzien des persoons samen kunnen komen en een jointje roken. In een sfeer van gemoedelijkheid en vriendelijkheid. Er zijn toch wat mensen die gezelschap zoeken en tegenwoordig zijn daar niet zo veel plekken waar dat kan. Vroeger had je de bruine kroegen maar daar zijn er niet zoveel meer van en de shop heeft daar toch de sociale functie van overgenomen.

7. Wat vindt u het minst leuke aan het vak?
Dat er toch nog mensen en instanties zijn die ons een beetje zien als criminelen. Ook de onrechtvaardigheid waarmee we soms te dealen hebben. Bijv als ze je (in hun ogen te grote) voorraad vinden.

8. Wie zijn uw helden?
Pfff, moeilijke vraag. Als kind Spider-Man😉haha. Maar alle gekheid op een stokje, ik heb niet veel helden maar natuurlijk wel in mijn privé omgeving maar dat hou ik lekker voor mezelf.

9. Waarom bent u lid geworden van het PCN?
Na jaren geen lid te zijn geweest vond ik dat t tijd werd om dat wel te worden. Ik vind dat wij als branche de handen ineen moeten slaan zodat we een sterk collectief kunnen vormen, ook ons zodanig moeten presenteren aan publiek en overheid zodat zij gaan inzien dat we normale ondernemers zijn met t hart op de goede plek.

10. Wat ziet u als belangrijkste taken van een landelijke coffeeshopbond?
Een goede bond moet nadenken over de toekomst, bijeenkomsten organiseren zodat daar gelijkgestemden daaraan kunnen werken met elkaar. Problemen op tijd constateren en daarop vooruitlopen. Een goed netwerk neerzetten waar mensen terecht kunnen voor raad en vragen. Er voor zorgen dat wij, de shophouders, nog meer serieus genomen worden door instanties en vooral de (lokale) overheid.

11. Hoe ziet het ideale coffeeshopbeleid wat u betreft er uit?
Dat wij als branche meer rechten krijgen waar we ons meer aan vast kunnen houden. Dat dat ook meer plichten oproept is geen probleem. Dat vinden de meeste exploitanten alleen maar beter. Als ze hierdoor een meer volwassen relatie krijgen met hun gemeente komt dat iedereen ten goede. Bijv via een keurmerk, met daarin duidelijke eisen en regels zodat het duidelijker is voor een ieder waar we mee bezig zijn. Dan zul je merken dat het een stuk prettiger werken is voor de werknemers in de shop, maar ook voor de gemeentebestuurders die één en ander graag transparant willen kunnen controleren. We moeten ernaar streven zoveel mogelijk onze branche naar een hoger plan te tillen.

12. Hoe luidt uw motto?
Het is een beetje een cliché maar leef en laat leven. En tegen mezelf zeg ik altijd, blijven lachen en plannen blijven maken. Dat houd me jong... 🤣

HOOFDSTUK 3

Het keurmerk Cannabis Verkooppunten

Het belangrijkste PCN project van 2023 is de ontwikkeling van een landelijk keurmerk voor coffeeshops. In dit hoofdstuk wordt de achtergrond van dit project geschetst en de stappen die het PCN in 2023 heeft gezet om het Keurmerk Cannabis Verkooppunten te realiseren. Haarlem voerde in 2013 als eerste gemeente een keurmerk in voor de coffeeshops in de stad. Hiervoor werkte het stadsbestuur samen met de lokale coffeeshopvereniging THC (Team Haarlemse Coffeeshopondernemers), de plaatselijke GGD, de stichting Drugsbeleid, de stichting Mediwiet en de toenmalige cannabisconsumentenbond WeSmoke. Ook de NEN, het Nederlandse Normalisatie Instituut, was betrokken bij de ontwikkeling van het Haarlemse coffeeshopkeurmerk. In november 2013 ontvingen de eerste acht coffeeshops het keurmerk, in 2015 de overige acht.

Wederzijds begrip

Het Haarlemse keurmerk is een succesverhaal, daarover zijn alle betrokkenen het eens. De relaties tussen de coffeeshops en het lokale bestuur zijn enorm verbeterd. Er is meer wederzijds begrip en de shops kunnen hun rol in de stad op een prettige en veilige manier vervullen. Het keurmerk stelt eisen aan de (brand)veiligheid en de hygiëne in de coffeeshop, de training van het personeel, het voorkomen van overlast en het aanbieden van voorlichtingsmateriaal en productinformatie. In 2015 voert Hilversum het 'Keurmerk voor Hilversumse Coffeeshops' in en Alkmaar kent sinds 2016 het 'Alkmaars Certificaat voor coffeeshops'.

In haar adviesrapport over het wietexperiment uit 2018 beveelt de commissie Knottnerus aan om een landelijk keurmerk voor coffeeshops te ontwikkelen:

Gerlof Roubos en Anneke Miedema van Keurmerkspecialisten bij het PCN jubileumfeest in Tilburg, 24 juni 2022.

'De commissie vindt het wenselijk dat er wordt gewerkt aan professionele standaarden voor de sector. Vertegenwoordigers van verkooppunten geven aan hier voorstander van te zijn. Er zijn al de nodige initiatieven. Zo is er het keurmerk 'Haarlems model', dat in samenwerking tussen de gemeente Haarlem en de coffeeshops tot stand is gekomen. In dit kader zijn er onder andere afspraken over de scholing van medewerkers gemaakt. De aanbeveling van de commissie is om een landelijk keurmerk te ontwikkelen (inclusief (na)scholing en deskundigheidsbevordering van personeel). In dit verband pleit de commissie voor het ontwikkelen van een richtlijn voor 'goed verkoperschap', blijkend uit het zich verbinden aan professionele standaarden en een landelijk en onafhankelijk toetsbaar kwaliteitssysteem.'

MKB-Nederland

Dit advies wordt niet opgevolgd door het kabinet Rutte III, noch door het -sinds 7 juli 2023 demissionaire- kabinet Rutte IV. De discussie over een landelijk keurmerk die binnen het PCN al jaren wordt gevoerd, leidt in 2022 tot concrete stappen. In februari adviseert MKB-Nederland het PCN om zo'n keurmerk te laten ontwikkelen. Op hun aanraden gaat het PCN in zee met Pragma Advies & Projecten / Keurmerkspecialisten. Dit bureau, gerund door Anneke Miedema en Gerlof Roubos, heeft ruime ervaring met ontwikkeling en implementatie van keurmerken. Eind 2022 krijgen zij opdracht voor de eerste stap in hun stappenplan, gesprekken met stakeholders.

Op 23 januari 2023 maakt het PCN met een persbericht bekend dat de bond een landelijk keurmerk voor coffeeshops laat ontwikkelen. PCN bestuurslid en woordvoerder Hein Schafrat zegt daarin:

"Een keurmerk is een logische stap in de professionalisering van onze sector. Op transparante wijze willen wij als PCN laten zien dat onze leden een betrouwbare partner zijn. Niet alleen zijn zij een betrouwbare partner voor klanten van hun coffeeshops waar kwaliteit geleverd wordt en waar uiteraard ook op het gebied van informatie en preventie kwaliteit hoog in het vaandel staat. Onze leden zijn eveneens een betrouwbare partner voor de bestuurders van gemeenten waarin hun shops gevestigd zijn. Maar ook voor de buurt waarin de shops van onze leden gevestigd zijn nemen zij hun verantwoordelijkheid. De kwaliteit van de coffeeshops willen wij laten zien door ze onafhankelijk te laten toetsen op een groot aantal diverse kwaliteitscriteria."

De eerste acht coffeeshops met het Haarlemse coffeeshop keurmerk in 2013.

Volwassen branche

Gerlof Roubos zegt in het persbericht: *"Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden en deze stemmen ons positief, wij bouwen aan het keurmerk. Met onze expertise op het gebied van keurmerken zijn wij ervan overtuigd samen met PCN een goed keurmerk te ontwikkelen dat bijdraagt aan een professionele en volwassen branche."* Bij de PCN nieuwjaarsbijeenkomst in Woerden houdt Roubos op 25 januari een presentatie over het keurmerk. Nog geen maand later keert minister van justitie en veiligheid Dilan Yesilgöz (VVD) zich tegen een landelijk coffeeshop keurmerk. Tijdens een commissiedebat op 22 februari vraagt Tweede Kamerlid Joost Sneller (D66) hoe het kabinet tegen zo'n

Presentatie van Pragma-Keurmerkspecialisten tijdens de algemene ledenvergadering van het PCN in Vianen, 21 juni 2023.

keurmerk aankijkt en of het beleid is dit te ondersteunen. Het antwoord van Yesilgöz:
"Ik had nog één specifieke vraag, van de heer Sneller. Hij vroeg naar het coffeeshopkeurmerk. We hebben het net over het experiment gehad; daar gaan we straks ook nog over spreken. Op dit moment is de verkoop van softdrugs nog steeds verboden. Een coffeeshopkeurmerk past dus niet in de situatie die we nu hebben. Dat is waar we nu voor staan."

Tweede Kamerlid Joost Sneller, drugswoordvoerder voor D66.

Verboden activiteit

Sneller stelt Yesilgöz kort daarna acht Kamervragen over het keurmerk en haar weigerachtige houding. Deze vragen en de antwoorden van de minister zijn achterin dit jaarverslag als bijlage opgenomen. Yesilgöz stelt dat het *'niet wenselijk is om naast het experiment het bestaande coffeeshopbeleid aan te passen'*. Ze wacht de evaluatie en conclusies van het wietexperiment af voordat ze aanpassing van het beleid zelfs maar overweegt. Kortom: nog jaren stilstand. Omdat cannabisverkoop nog steeds slechts gedoogd wordt en formeel verboden is, 'wordt het niet passend geacht om als rijksoverheid betrokken te zijn bij het instellen van een keurmerk dat een kwaliteitsoordeel uitdraagt van een verboden activiteit'.
Yesilgöz gaat voorbij aan het feit dat de lokale overheid in Haarlem, Zaandam en Hilversum al jaren meewerkt aan een keurmerk voor coffeeshops. Op de vraag waarom een landelijk keurmerk *"niet past in de situatie die we nu hebben"* antwoordt Yesilgöz:
'In essentie komt het erop neer dat het invoeren van een landelijk keurmerk vanuit het rijk betekent dat het rijk aanvullende eisen zou stellen aan de verkoop van softdrugs in coffeeshops, terwijl het niet voldoen aan de eisen van een keurmerk, niet betekent dat exploitatie van de desbetreffende coffeeshop niet gedoogd wordt. Hoewel het rijk positief staat tegenover de wens vanuit de coffeeshopbranche om zelf als branche te organiseren dat er meer kwaliteit en transparantie komt, achten we het niet passend dat het rijk betrokken is bij een kwaliteitsoordeel dat een onderscheid maakt tussen de gedoogde shops.'

Onafhankelijke stichting

Teleurstellende woorden, maar het PCN laat zich er niet door ontmoedigen. Op 3 maart wordt de stichting Keurmerk Cannabis Verkooppunten opgericht. Doel van deze onafhankelijke stichting is *'het opzetten en onderhouden van een inspectieschema en certificeringsmechanisme voor het toetsen van kwaliteit en transparantie bij cannabis verkooppunten'*. Dit doel wordt bereikt door:

a. Het ontwikkelen, vaststellen, beheren en uitvoeren van een algemeen toepasbaar inspectieschema en certificeringsmechanisme;
b. Het uitoefenen van toezicht op de naleving van het keurmerk;
c. Het beheren van een openbaar register van gecertificeerde verkooppunten;
d. Het bewaken van de kwaliteit van inspecties door overeenkomsten te sluiten met Inspectie Instellingen alsmede het bevorderen van uniforme inspecties;
e. Het bevorderen van certificering van cannabis verkooppunten;
f. Het geven van voorlichting omtrent de doelstelling en inhoud van keurmerk;
g. Het plegen van overleg met stakeholders, waaronder overheden;
h. Het tegengaan van onrechtmatig gebruik van het keurmerk.

Concept Handboek

Bij de algemene ledenvergadering op 21 juni geven de PCN leden groen licht voor de voortgang van het project. Het 'Concept Handboek Keurmerk Cannabis Verkooppunten' is in augustus klaar en leidt tot pittige discussies. Een landelijk keurmerk blijkt lastiger te ontwikkelen dan een keurmerk voor één gemeente. De opgave is te komen tot een certificatie die genoeg voordelen biedt voor zowel de coffeeshops als de gemeenten waar ze zijn gevestigd. Die puzzel is nog niet gelegd, maar er liggen al heel wat stukjes op de goede plaats.
Het PCN zal leden sowieso ondersteunen bij het verkrijgen van het keurmerk. Dat kan bijvoorbeeld in de vorm van het aanbieden van formulieren als een arbeidsprotocol, een BHV-model en andere standaardformulieren die het maken van de verplichte Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) aanzienlijk vergemakkelijken. Ook zullen PCN leden korting krijgen op het keurmerk. De details moeten nog worden uitgewerkt. *"Zorgvuldigheid staat steeds voorop"*, zegt PCN voorzitter Sander Hewitt eind november 2023 bij de Meet & Greet bijeenkomst in Amsterdam. *"We willen het keurmerk gefaseerd invoeren, waarbij het iedereen vrij staat om mee te doen. De ervaring in Haarlem en Alkmaar leert dat een keurmerk grote voordelen kan opleveren voor ondernemers. Wij denken dat dit ook voor een landelijk keurmerk geldt."*

Meer acceptabele partij

Advocaat André Beckers stelt in Amsterdam dat een coffeeshop keurmerk de omgang met financiële dienstverleners kan verbeteren. Beckers, *"de bekendste cannabisadvocaat van Nederland"*, ziet in de praktijk dat de ING bank coffeeshops vraagt om een verklaring van een onafhankelijke accountant dat de opgegeven omzet past bij de coffeeshop en de locatie en dat de herkomst van het vermogen in de shop legaal is verworven. Iets dat, vanwege de illegale achterdeur, onmogelijk is. Beckers: *'De ervaring leert dat als je goed onderbouwt waarom een accountant dat niet kan, de bank akkoord gaat. Soms zegt de bank: het mag ook een ander zijn dan een accountant, als het maar een onafhankelijke, externe deskundige is. In dat verband is mij gevraagd: zou een keurmerk voor coffeeshops daarin een oplossing kunnen vormen? Ik denk zeker dat een keurmerk er toe bij kan dragen dat je voor de bank een meer acceptabele partij bent om zaken mee te doen. Dat ze zich wat senang, wat vertrouwder voelen in de omgang.'*
"De inhoud van het keurmerk is bepalend voor het succes", aldus Beckers: *'Waar je dan minimaal aan moet denken is beschikken over een kassaregistratiesysteem, waarin de transacties goed worden vastgelegd, op detailniveau en achteraf raadpleegbaar. Liefst gekeurd door de Stichting Betrouwbare Afrekensystemen. En je moet een beleid hebben hoe om te gaan met interne geldstromen. Als er een keurmerk komt waarbij dat soort interne processen worden beoordeeld en ook netjes worden vastgelegd en afgestemd met de bank, dan verwacht ik dat een keurmerk zeker toegevoegde waarde kan hebben. In de omgang met banken maar ook met andere financiële dienstverleners. Want niet alleen de bank stelt zich heel kritisch op, dat geldt bijvoorbeeld ook voor accountants. Zo'n keurmerk kan heel goed zijn om zaken te kunnen doen in de sfeer van de financiën, dus met banken, accountants, andere financiële dienstverleners en wellicht ook verzekeraars.'*

'Cannabis advocaat' André Beckers bij de PCN Meet & Greet bijeenkomst in Amsterdam, 29 november 2023.

Presentatie wietproef telers bij de PCN Meet & Greet bijeenkomst in Amsterdam op 29 november 2023, van links naar rechts Jeanny van Dongen (PCN), Bart Vollenberg (Aardachtig), Claas van Os (Q-Farms) en Sander Hewitt (PCN).

HOOFDSTUK 4

Terugblik op het verenigingsjaar 2023

Het PCN trapt het nieuwe jaar af met een persbericht over het landelijk coffeeshop keurmerk. De traditionele nieuwjaarsbijeenkomst vindt voor de verandering niet plaats bij Bosvreugd in Tilburg, maar centraal in het land bij KAS Meeting-Eventlocatie in Woerden. Het motto van de bijeenkomst luidt 'De toekomst tegemoet'. Die toekomst gaat het PCN met optimisme tegemoet, 'maar ook met zorgen en frustraties', zegt PCN woordvoerder en bestuurslid Hein Schafrat in zijn welkomstwoord. 'Over de wietproef bijvoorbeeld en de stilstand van beleid die er mee gepaard gaat, zeker voor de coffeeshops die er niet aan meedoen. Veruit de meeste dus.'

Videoboodschap van het Duitse parlementslid Kristine Lütke, PCN nieuwjaarsbijeenkomst in Woerden, 25 januari 2023.

Het PCN zet zich in voor een level playing field, aldus Schafrat: 'Coffeeshops buiten het experiment moeten zoveel mogelijk dezelfde mogelijkheden hebben als shops in het experiment. Dat betekent dat zij cannabis mogen laten testen en de ingrediënten mogen vermelden. En dat ze een weekvoorraad mogen aanhouden in plaats van de onwerkbare 500 gram.' De toekomst brengt ook legalisering in Duitsland; een voornemen in het regeerakkoord van de regering van Olaf Scholz. Kristine Lütke, woordvoerder drugsbeleid in het Duitse parlement voor de FDP spreekt de aanwezigen in een videoboodschap toe.

Nieuwe generatie

Gerlof Roubos van Keurmerkspecialisten verzorgt een presentatie over het landelijk coffeeshop keurmerk. VOC adviseur John Roozen schijnt zijn licht over de politiek en voorspelt grote winst voor de BBB bij de aanstaande Provinciale Statenverkiezingen. De partij van Caroline van der Plas wordt inderdaad de grote winnaar en de grootste partij in de Eerste Kamer. De nieuwe generatie presenteert zich ook in Woerden. Drie leden van The Foundation, een informele groep jonge cannabisondernemers,

Aftredend PCN voorzitter Hein schafrat spreekt de bezoekers van de PCN nieuwjaarsbijeenkomst 2023 in Woerden toe.

Presentatie van The Foundation bij de PCN nieuwjaarsbijeenkomst 2023 in Woerden, van links naar rechts Ryan Jessurun, Ruben Coelho en Ashwin Matai

houden een praatje. Ryan Jessurun, Ashwin Matai en Ruben Coelho lopen over van jeugdig enthousiasme. "Als ik mijn ogen dicht doe, hoor ik mezelf vijftentwintig jaar geleden", merkt een coffeeshopeigenaar op.

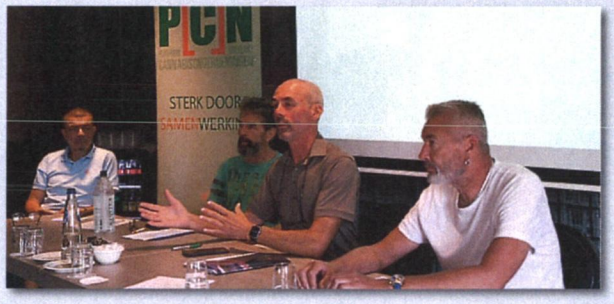
In april stuurt het PCN bestuur een brief aan alle nuloptie gemeenten in Nederland. Het overgrote deel van de gemeenten, zeventig procent, heeft namelijk nul coffeeshops. De brief is achterin dit jaarverslag als bijlage opgenomen. De bekendmaking van het Duitse wetsvoorstel voor legalisering van cannabis op 12 april is de aanleiding voor de verspreiding van een persbericht, met als titel *'Cannabisbeleid: wat Nederland kan leren van Duitsland en andersom'*. PCN voorzitter Sander Hewitt zegt in het persbericht:

"Je kunt wel blijven ontkennen dat er wiet gekweekt en gebruikt wordt, maar dat is het ontkennen van de werkelijkheid. Het zou goed zijn om in navolging van Duitsland wietteelt en verkoop in Nederland te legaliseren waardoor coffeeshops als normale horecabedrijven kunnen gaan functioneren".

Open voor overleg

Over het landelijk keurmerk zegt Hewitt: "Met het keurmerk willen wij transparant maken dat gecertificeerde shops aan strenge voorwaarden voldoen. Er wordt in het keurmerk veel aandacht besteed aan voorlichting, preventie, productkennis en opleiding van medewerkers. Juist dit zijn elementen die in het kader van de volksgezondheid van belang zijn. In Nederland hebben we veel ervaring om cannabisgebruik in goede banen te leiden, hier zou de Duitse overheid veel van kunnen leren. Wij als PCN staan open voor overleg. Politici, bestuurders en andere betrokken partijen zijn van harte welkom om op bezoek te komen bij onze shops en kennis te nemen van het keurmerk dat we gaan introduceren."

Algemene ledenvergadering Vianen, 21 juni 2023, van links naar rechts: Hein Schafrat, Ricardo Hewitt, Sander Hewitt en Wilco Sijm.

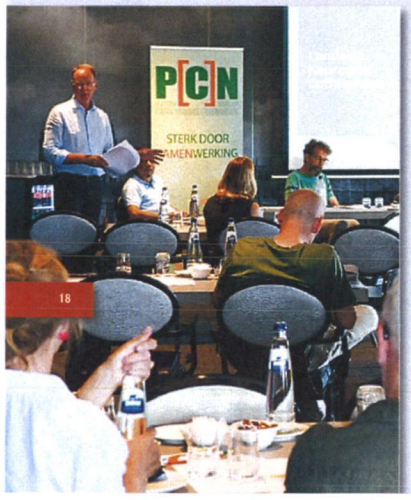
Op de algemene ledenvergadering die op 21 juni in Vianen plaatsvindt zijn het wietexperiment en het landelijk coffeeshop keurmerk de meest besproken onderwerpen. Gerlof Roubos geeft een update over het keurmerk. Er zijn gesprekken gevoerd met 68 partijen, vooral gemeenten. Er is een stichting opgericht en er zijn gesprekken met onafhankelijke inspectiebedrijven die nodig zijn voor de inspecties die bij het keurmerk horen. De volgende stap is het opstellen van een handboek en dat laten toetsen door de Raad voor Accreditatie. De aanwezige leden keuren de plannen goed, waardoor de volgende stappen gezet kunnen worden.

Edwin Bax treedt tijdens de algemene ledenvergadering officieel toe tot het PCN bestuur. Hij runt De Ambassade in Zwijndrecht, de opvolger van Xpresso, de stichting-coffeeshop die jarenlang werd geleid door voormalig PCN voorzitter Wouter van Egmond.

Het PCN bestuur bestaat per 21 juni 2023 uit:
Sander **Hewitt**, voorzitter
Ricardo **Hewitt**, penningmeester
Hein **Schafrat**, bestuurslid en woordvoerder
Wilco **Sijm**, bestuurslid
Edwin **Bax**, bestuurslid

Vrienden van het PCN

Voorzitter Sander Hewitt presenteert in Vianen een nieuw project: Vrienden van het PCN. Daarmee wil het PCN ondernemers de mogelijkheid bieden om de vereniging te steunen, zonder lid te worden. Bijvoorbeeld kleine of beginnende ondernemers voor wie de volledige contributie nog te hoog is, telers in het wietexperiment of producenten van edibles. De details moeten nog worden uitgewerkt. Hewitt: 'Ook voor dit project is input van de leden welkom en nodig om er een succes van te maken.'
Het bestuur buigt zich in augustus over het Concept Handboek Keurmerk Cannabis Verkooppunten. Er is nog ruimte voor verbetering, de klus is nog niet geklaard. De langverwachte uitspraken van de Raad van State over toepassing van het schaarse recht op coffeeshops van 13 september brengen niet de duidelijkheid waarop werd gehoopt. Op de dag van de uitspraken verspreidt PCN een persbericht met een uitleg over de kwestie en een reactie; het is opgenomen in de bijlagen achterin dit jaarverslag.
Op 25 september overlegt het PCN bestuur in Haarlem met vertegenwoordigers van drie aangewezen telers van het wietexperiment. Het moment van de start komt nu echt dichterbij: op 15 december begint een aanloopfase in Breda en Tilburg, met drie telers.

Presentatie van Pragma-Keurmerkspecialisten tijdens de algemene ledenvergadering van het PCN in Vianen, 21 juni 2023.

Testkeuringen

Na een overleg tussen Pragma en een delegatie van het PCN bestuur op 19 oktober wordt de werkgroep Vervolg Keurmerk Cannabis Verkooppunten opgericht. In de werkgroep zitten Gerlof Roubos en Anneke Miedema van Pragma en PCN bestuursleden Sander Hewitt, Wilco Sijm en Hein Schafrat. De eerste testkeuringen worden gepland en uitgevoerd door Rob Jeroense van Cetradex Certificatie. De 'proefkonijnen' zijn de coffeeshop van Rob Bosma, lid van de raad van advies van het PCN en die van bestuursleden Hein Schafrat en Wilco Sijm. Voordat het keurmerk wordt uitgerold, moeten alle ins en outs duidelijk zijn. Een essentieel onderdeel is de onafhankelijke stichting die het keurmerk uit gaat geven. De zoektocht naar stevige en onafhankelijke bestuursleden voor deze stichting start in oktober. Voor de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen op 22 november verstuurt het PCN secretariaat posters naar alle coffeeshops, met een verwijzing naar de cannabis-kieswijzer.nl en de slogan 'Elke stem telt!'. Een week na de verkiezingen organiseert het PCN een Meet & Greet bijeenkomst bij paviljoen Aquarius in Amsterdam. De bovenzaal puilt uit. Op het programma staan presentaties van advocaat André Beckers, Thomas Rau en John Roozen. Beckers geeft uitleg over de Raad van State uitspraken over schaarse vergunningen. Thomas Rau geeft een update over het wietexperiment. Rau is oprichter van de Legale Cannabis Coalitie en werkt voor Q-Farms, één van de aangewezen telers.

Bom onder het experiment

In zijn welkomstwoord noemt PCN voorzitter Sander Hewitt een zeer recente en zeer zorgwekkende ontwikkeling: gemeenten die meedoen aan het wietexperiment willen de coffeeshops aan het einde van het experiment een schaarse vergunning geven. *'Daarmee leggen ze een bom onder het experiment', aldus Hewitt. Voor de negende keer wordt de Koos Zwart Award uitgereikt, de prijs die het PCN toekent aan een persoon of organisatie die zich uitzonderlijk heeft ingezet voor normalisering en legalisering van cannabis. De winnaar is voormalig politieman Hans van Duijn. Hij krijgt de prijs uit handen van de winnaar van 2022, August de Loor. Met kenmerkende bescheidenheid zegt Van Duijn niet te begrijpen waarom hij de Koos Zwart Award heeft gewonnen: "Iedereen die bij zijn volle verstand is snapt dat je cannabis en andere drugs niet zou moeten verbieden."*

Uitreiking Koos Zwart Award bij de PCN Meet & Greet in Amsterdam op 29 november 2023, van links naar rechts August de Loor, Sander Hewitt en winnaar Hans van Duijn.

Mooi op tijd klaar voor deze Meet & Greet bijeenkomst is een update van het Roadbook PCN. De eerste versie van dit discussiestuk werd geschreven door cannabisexpert Nicole Maalsté en verscheen in juni 2021. In de inleiding van de nieuwe versie schrijft het bestuur: *'De koers van het PCN blijft gericht op normalisering en professionalisering van onze branche en legalisering van de volledige keten, inclusief thuisteelt voor persoonlijke consumptie. En demissionair minister van justitie en veiligheid Dilan Yesilgöz mag dan hebben verklaard dat een keurmerk voor coffeeshops niet mogelijk is, wij blijven geloven in zo'n keurmerk. We werken dus verder aan de ontwikkeling en gefaseerde invoering van een landelijk keurmerk.'*

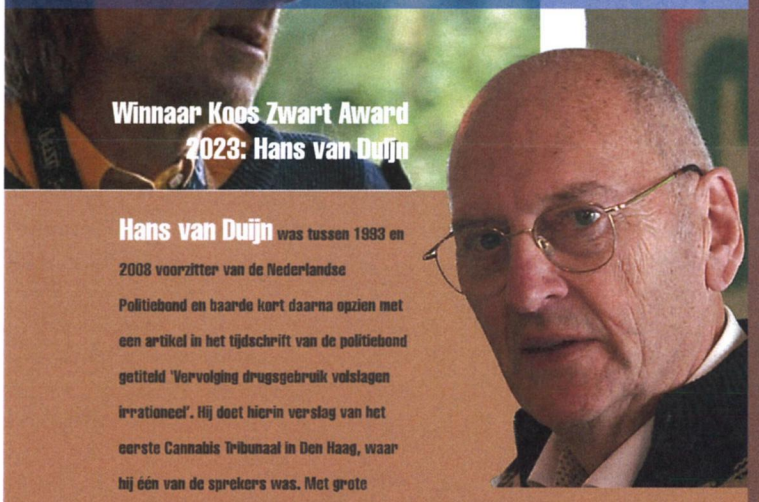

Drie dagen na de historische start van het wietexperiment op 15 december vindt de laatste PCN bestuursvergadering van 2023 plaats. Het is een bewogen jaar geweest, waarin historische stappen zijn gezet naar verdere regulering en normalisering van de cannabisbranche.

Het verenigingsjaar 2023 in vogelvlucht

- 19 januari: Bestuursvergadering via Zoom
- 23 januari: Persbericht 'PCN toont initiatief en ontwikkelt Landelijk Keurmerk Coffeeshops'
- 25 januari: Nieuwjaarsbijeenkomst bij KAS Meeting-Eventlocatie in Woerden
- 3 maart: Oprichting Stichting Keurmerk Cannabis Verkooppunten
- 20 maart: Bestuursvergadering bij hotel Raecks in Haarlem
- 11 april: Persbericht over legalisering cannabis in Duitsland
- 19 april: Brief aan alle nuloptie gemeenten
- 16 mei: Bestuursvergadering in PCN kantoor in Eindhoven
- 21 juni: Algemene ledenvergadering bij Van der Valk in Vianen
- 26 juli: Bestuursvergadering bij De Ambassade in Zwijndrecht
- 15 augustus: Bestuursoverleg over concept handboek keurmerk
- 16 augustus: Overleg met Pragma over concept handboek keurmerk
- 4 september: Bestuursvergadering in PCN kantoor in Eindhoven
- 11 september: Persbericht over coffeeshop uitspraken Raad van State
- 15 september: Kennismakingsgesprek PCN (Sander en Edwin) en Stip Delft
- 25 september: Overleg met telers wietexperiment bij hotel Raecks in Haarlem
- 28 september: Overleg Pragma en Nederlandse Vereniging van Banken (NVB)
- 19 oktober: Oprichting werkgroep Vervolg Keurmerk Cannabis Verkooppunten.
- Begin november: Verzendingverkiezingsposters met brief aan aalle coffeeshops
- 26 oktober: Bestuursvergadering via Zoom
- 20 november: Bestuursvergadering bij paviljoen Aquarius in Amsterdam
- 23 november: Overleg werkgroep Vervolg Keurmerk Cannabis Verkooppunten in Haarlem
- 29 november: Meet & Greet bij paviljoen Aquarius Amsterdam, uitreiking Koos Zwart Award, verschijning PCN Roadbook: Missie, visie, strategie
- 18 december: Bestuursvergadering via Zoom

KOOS ZWART AWARD

Winnaar Koos Zwart Award 2023: Hans van Duijn

Hans van Duijn was tussen 1993 en 2008 voorzitter van de Nederlandse Politiebond en baarde kort daarna opzien met een artikel in het tijdschrift van de politiebond getiteld 'Vervolging drugsgebruik volslagen irrationeel'. Hij doet hierin verslag van het eerste Cannabis Tribunaal in Den Haag, waar hij één van de sprekers was. Met grote overtuigingskracht legt Van Duijn in het artikel uit waarom het cannabisverbod irrationeel, contraproductief en ongerechtvaardigd is. Niet alleen omdat zelfbeschikking een grondrecht is, maar ook omdat het verbod niet te handhaven is en heel veel extra misdaad oplevert.

Van Duijn is dit verhaal blijven vertellen, in interviews en opiniebijdragen, bij debatten en evenementen. Zijn decennialange werkervaring als politieman geeft zijn boodschap extra gewicht. Al zeker vijftien jaar is hij de Nederlandse vertegenwoordiger van LEAP, het Law Enforcement Action Partnership. Deze van oorsprong Amerikaanse organisatie verenigt politie- en justitiemensen die de drugsoorlog afwijzen en pleiten voor regulering. Bij de in 2022 opgerichte Nederlandse LEAP afdeling speelt Van Duijn een centrale rol. Onvermoeibaar dringt hij aan op 'eerlijke, op feiten gebaseerde politieke keuzes als het gaat om misdaadbestrijding én het politiek garanderen van een zo groot mogelijke individuele zelfbeschikking over lichaam en geest'.

KOOS ZWART

alle winnaars

2014 Doede **de Jong**

Biologisch wietkweker en cannabisactivist

2015 Ben **Dronkers**

Oprichter Sensi Smile coffeeshops, Sensi Seeds, Hash, Marijuana & Hemp Museum en Hempflax

2016 Rick **Simpson**

Canadese pleitbezorger van medicinale wietolie, uitvinder Rick Simpson Oil (RSO)

2017 Geen winnaar

2018 Dries **van Agt**

Voormalig minister-president en minister van justitie, 'Vader van het gedoogbeleid'.

2019 Stichting **Drugsbeleid**

Denktank die sinds 1996 pleit voor veilige regulering van drugs.

2020 Jan **Filedt Kok**

Apotheker in ruste, bestuurslid Adviesburo Drugs.

2021 Derrick **Bergman**

Journalist, fotograaf en podcaster gespecialiseerd in cannabis, medeoprichter en voorzitter Verbond voor Opheffing van het Cannabisverbod (VOC).

2022 August **de Loor**

Onafhankelijk expert drugs en drugsbeleid, oprichter Adviesburo Drugs, medeoprichter MDHG, BCD en Vereniging Landelijk Overleg Smartshops, oprichter en voorzitter Cannabinoiden Adviesbureau Nederland.

PCN

HOOFDSTUK 5

Het wietexperiment is eindelijk begonnen

Tijdlijn van het wietexperiment van de rijksoverheid, maart 2023.

Vrijdag 15 december 2023 is een mijlpaal in de geschiedenis van de coffeeshop. Op die dag start de aanloopfase van het wietexperiment in twee van de deelnemende gemeenten, Tilburg en Breda. De aanloopfase komt er na druk van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en één van de aangewezen telers, Fyta. De VNG roept de Tweede Kamer in februari op om er bij het kabinet op aan te dringen voort te maken. Alle vertraging dreigt het momentum aan te tasten, waarschuwen de gemeenten: 'Noem een datum waarop het experiment van start kan gaan.'

Cookies n Cream van Aardachtig, een van de drie aangewezen telers die meedoen aan de aanloopfase van het experiment.

De VNG kan zich vinden in het pleidooi van burgemeester Paul Depla van Breda en zijn Tilburgse collega Theo Weterings om alvast te beginnen met een klein aantal gemeenten en telers. Bij het PCN jubileum symposium in het Evoluon in Eindhoven op 4 november 2022 heeft Depla daarover gezegd: "Laten we alsjeblieft dan maar beginnen, laten we gewoon een experiment in het experiment doen. Dan kunnen we als Tilburg en Breda onze coffeeshops, in goede overeenstemming en overleg met de coffeeshopeigenaren, gedeeltelijk met gereguleerde cannabis bevoorraden."

VWS minister Ernst Kuipers scant de eerste doos wiet van het experiment, rechts van hem Rick Brand van De Baron, burgemeester Weterings van Tilburg en Depla van Breda.

Rick Brand, eigenaar van coffeeshop De Baron, toont de eerste doos gereguleerde cannabis aan de pers.

Oude leveranciers

Bij een commissiedebat op 22 februari 2023 kondigen de ministers Kuipers en Yesilgöz aan dat er een aanloopfase zal komen. *'Dit betekent dat in de gemeenten Tilburg en Breda telers naar verwachting in het vierde kwartaal van dit jaar kunnen starten met leveren aan de coffeeshops'*, aldus een nieuwsbericht van de Rijksoverheid. *'Tijdens de aanloopfase kan er op kleine schaal in de gemeenten Breda en Tilburg, naar een initiatief van de burgemeesters van deze gemeenten, eerder gestart worden met levering aan coffeeshops. Waarbij coffeeshops ook nog mogen inkopen bij hun oude leveranciers. Het doel van de aanloopfase is om te oefenen met alle processen en systemen die hierbij komen kijken.'*

Er gaat een beperkte handelsvoorraad gelden van maximaal 500 gram gereguleerde cannabis per coffeeshop. De aanloopfase is van beperkte duur, *'waarbij het streven maximaal 6 maanden is'*. Als er minimaal drie telers gereed zijn en er een 'stopknop om de aanloopfase te stoppen indien er zich ernstige problemen voordoen op het vlak van openbare orde en veiligheid' is, kan de aanloopfase beginnen. Het duurt tot 15 september voordat het kabinet de startdatum wereldkundig maakt: vrijdag 15 december 2023.

Gidsland

Voor de telers is het een race tegen de klok om op die datum gedroogde en verpakte cannabis aan te leveren. Met uitzondering van Fyta, dat al langer cannabis produceert. De andere twee telers die op 15 december kunnen leveren zijn CanAdelaar en Aardachtig. Coffeeshop De Baron in Breda, al jaren PCN lid, staat op die dag in het brandpunt van de aandacht. Regionale, nationale en internationale media drommen samen in de shop om VWS minister Ernst Kuipers symbolisch de eerste doos gereguleerde cannabis te zien scannen. Naast hem staan de burgemeesters Depla en Weterings te glunderen. De beelden gaan de hele wereld over. Even is Nederland weer gidsland voor cannabisbeleid.

Consumenten reageren enthousiast; ze zijn blij met de kwaliteit en de lage prijzen. Maar de coffeeshops kampen met kinderziekten en weeffouten. Het track & trace systeem hapert regelmatig, er is te weinig gereguleerde wiet beschikbaar en het voorraadmaximum van 500 gram is onwerkbaar. In het *Brabants Dagblad* zegt Jasper Rutten van The Grass Company in Tilburg: *'Dat is te weinig, ook voor de diversiteit aan producten die je wilt aanbieden. De 500 gram-regel staat het succes van het experiment in de weg.'* De burgemeesters van Tilburg en Breda pleiten net als de coffeeshops voor verruiming van de voorraad. Weterings: *'Als we niet oppassen zegt de klant straks: laat maar zitten, ze hebben het toch niet.'*

Level playing field

Het PCN beschouwt het experiment als een politiek compromis dat er kwam nadat de Tweede Kamer de Wet gesloten coffeeshopketen al had aangenomen. Het experiment brengt een onderscheid aan tussen coffeeshops die wel of niet gereguleerd geteelde cannabis mogen inkopen. Een verre van ideale situatie, al juicht het PCN elke stap richting regulering van de achterdeur toe. Het PCN vindt dat er zoveel mogelijk een level playing field moet zijn voor coffeeshops in en buiten het experiment. Dat betekent verruiming van de 500 gram-regel naar een weekvoorraad en de mogelijkheid om cannabis te laten testen op pesticiden en werkzame stoffen. Daarnaast zou het mogelijk moeten zijn om als coffeeshop aan te haken bij het experiment en zou het aantal telers uitgebreid moeten kunnen worden.

Pers uit binnen- en buitenland bij coffeeshop De Baron in Breda, 15 december 2023.

HOOFDSTUK 6

De sociale functie van de coffeeshop: onderschat en onder druk

Zowel van buitenaf als van binnen staat de sociale functie van de coffeeshop de laatste jaren onder toenemende druk. In een groeiend aantal coffeeshops is het roken van cannabis, ook zonder tabak, niet meer toegestaan. Deze shops kiezen er voor om afhaalloketten te worden en hun sociale functie op te geven. Dat is niet alleen een verarming van onze wereldberoemde cannabiscultuur, het maakt coffeeshops ook kwetsbaarder voor gedwongen verhuizing en ander gesol door de overheid.

door Derrick Bergman*

Nu steeds meer landen en Amerikaanse staten -het zijn er inmiddels 24- bezit en verkoop van cannabis legaliseren, zijn onze coffeeshops niet meer zo bijzonder als ze decennialang waren. Maar één ding maakt de Nederlandse coffeeshop nog steeds uniek op onze planeet: de mogelijkheid om, zonder lid te worden, cannabis te kopen én die ter plekke te roken of verdampen, samen met andere liefhebbers. Toch schaffen steeds meer coffeeshops dit *unique selling point*, consumptie ter plaatse, af. Hoe kan dat?

Twee belangrijke oorzaken zijn het tabaksverbod en de corona crisis. Sinds 1 april 2020 geldt een totaalverbod op rookruimtes en mag er ook in coffeeshops geen tabak meer worden gerookt. Kort daarvoor dwongen de corona maatregelen coffeeshops om zich te beperken tot afhaalverkoop. Die maatregelen en beperkingen zijn verdwenen, maar zeker niet alle coffeeshops hebben hun consumptieruimte in ere hersteld. Tijdens het PCN jubileumsymposium op 4 november 2022 zei PCN voorzitter Sander Hewitt:

'Het is begonnen tijdens corona, want toen waren we verplicht een loket. Dan blijkt in de praktijk dat het ook wel voordelen heeft. Die twee procent vervelende klanten, die ben je kwijt. En je hebt minder personeel nodig. Maar de gezelligheid is weg, de sociale interactie is weg. Ik ben zelf al veertig jaar coffeeshop-ganger en wat je voelt en meemaakt in een coffeeshop, het samen komen, de klanten onderling, de integratie: dat is alleen in de coffeeshop.'

Illustratie uit het boek 'Keef, A Life Story in Nine Phases' van TW Coakley uit 1897.

Verschralen

August de Loor, veteraan expert drugsbeleid en winnaar van de Koos Zwart Award, hamert al decennia op het belang van de sociale functie van de coffeeshop. *'Een genotsmiddel moet altijd een cultuur om zich heen hebben'*, legde hij bij het PCN jubileumsymposium uit. *'Dat is ook vanuit harm reduction, vanuit preventiebeleid heilig. Maar dat is allemaal aan het verschralen. Ik vind dat de coffeeshopbranche veel te weinig op gekomen is om dat te garanderen: de sociale functie van kopen en gebruiken in een veilige omgeving.'* De Loor noemt de coffeeshop de café-slijterij voor cannabis. Er is een divers aanbod, deskundig personeel en het is er gezellig.

De ontmoetingsfunctie van de coffeeshop valt weg als je er alleen maar cannabis koopt en niet kunt blijven zitten. Maar ook wat je de educatieve functie zou kunnen noemen vervalt vrijwel volledig. Zeker jongere consumenten leren in de coffeeshop hoe je op een prettige manier cannabis gebruikt. Dat leren ze van andere bezoekers, van het personeel en via voorlichtingsmateriaal, zoals de PCN flyer *'Hasj en Wiet tips'*.

Alle rangen en standen

In de periode dat het aantal coffeeshops sterk groeide, de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw, daalde het aantal jongerencentra door bezuinigingen nog harder. De shops namen de functie van de jongerencentra voor een deel over. Zoals Sander Hewitt het bij het PCN jubileum symposium formuleerde: *'Wij zijn in de maatschappij een bepaalde smeerolie. Want ons klantenbestand is alle rangen en standen, alle kleuren en maten. En die zitten gezamenlijk in de coffeeshop en er heerst pais en vree. Eigenlijk zou het een voorbeeld moeten zijn voor de rest van de maatschappij.'*

Er is iets heel bijzonders aan het samen met anderen consumeren van cannabis. Dat wisten de leden van de Club des Hachichins al. Dit gezelschap Franse intellectuelen, kunstenaars en schrijvers kwam tussen 1844 en 1849 regelmatig bijeen in een statig pand in Parijs. Samen aten ze er "majoun", een soort bonbon waarin een flinke hoeveelheid hasj is verwerkt. Clubleden als schrijver Alexandre Dumas en dichter Charles Baudelaire deden bloemrijk verslag van deze stonede sessies.

Coffeeshop Spirit in Amsterdam, met XL-Smokersroom, juni 2023.

De consumptieruimte van coffeeshop Cool Running in Maastricht .

Hasj-huis in Harlem

Het Amerikaanse tijdschrift *Harper's Monthly* publiceerde in 1883 de reportage *'A Hashish-House in New York'*. Verslaggever Harry Hubbell Kane bezoekt een orientaals ingericht "hasj-huis" in Harlem, dat wordt gerund door een Griek. De bezoekers, zowel mannen als vrouwen, zijn "van de betere klasse" en er zijn ongeveer evenveel Amerikanen als "buitenlanders". Kane heeft het er geweldig naar zijn zin, *'Ik voel me uitermate gelukkig, in vrede met mezelf en de hele wereld'*.

Tot in de jaren veertig van de vorige eeuw zijn er in veel Amerikaanse steden zogenoemde *tea pads* te vinden, waarbij tea een codewoord is voor wiet. Ze hebben veel weg van onze latere coffeeshops. Er is muziek, je kunt er iets drinken, cannabis kopen en samen high worden. Ook mensen van kleur zijn er welkom, anders dan in andere clubs en *Speakeasies*, de illegale cafés ten tijde van De Drooglegging (1920-1933). De coffeeshop is dus niet alleen een wereldberoemd Nederlands fenomeen, maar staat in een lange internationale traditie.

Coffeeshopcultuur

Soms zien buitenstaanders dingen scherper. Niet-Nederlanders hebben vaak meer waardering voor coffeeshops dan wij en begrijpen beter hoe bijzonder onze coffeeshopcultuur is. Dat geldt bij uitstek voor de duizenden Amerikanen die tussen 1988 en 2018 elk jaar in november naar Amsterdam reisden om daar in vrijheid de *High Times Cannabis Cup* te vieren en coffeeshops te bezoeken. Alle deelnemers kregen een boekje met tips en uitleg. Over coffeeshops staat in de editie van 2014:

'Coffeeshops are places to hang out, offering a living-room-away-from-home-atmosphere where you may feel free to read, write, play games, talk to friends or meet strangers while enjoying a beverage and a relaxed smoke.'

Een fraaie omschrijving, die helaas op veel coffeeshops niet meer van toepassing is. Terwijl er toch genoeg mogelijkheden zijn om consumptie van cannabis in de coffeeshop toe te staan. De wet gaat over tabak, dus puur roken of verdampen van cannabis mag gewoon. Ook het gebruik van tabaksvervangers, zoals het Nederlandse product Kemph, is toegestaan. Het aanbieden van verdampers en (water)pijpen kan klanten helpen om tabaksvrij van cannabis te leren genieten.

Weed lounges

In de Verenigde Staten en Canada groeit ondertussen het besef dat het alleen maar toestaan van wietwinkels, zonder plaatsen waar je mag consumeren, slecht beleid is. De Canadese journaliste Amanda Siebert publiceerde vorig jaar een gepassioneerd pleidooi voor *weed lounges op Leafly*. Voordat recreatieve cannabis in oktober 2018 legaal werd, schrijft Siebert, bestonden er in diverse Canadese steden zulke plekken, die opereerden in een grijs gebied:

'Deze lounges dienden als ***community hubs*** *en boden cannabisconsumenten een plek om zich welkom te voelen. Vraag het aan iedereen die het genoegen heeft gehad om een joint te roken in de lounge van de Victoria Cannabis Buyers' Club, of een Volcano verdamper heeft gebruikt met vrienden in een van de vele vapor lounges in Vancouver of Toronto, en ze zullen waarschijnlijk beamen dat deze gelegenheden van onschatbare waarde waren en zorgden voor een unieke, veilige, sociale omgeving.'*

Vrijheidslievend

Zelf heb ik dat genoegen gehad toen ik in maart 2018 in de achtertuin van het *Hotbox Cafe* in Toronto een joint rookte. Mét tabak nota bene, dat gebruikte ik toen nog. Binnen mocht je alleen pure cannabis roken of verdampen. De sfeer leek veel op die in de betere coffeeshop; verwelkomend en vrijheidslievend. Ik heb er een heerlijke middag doorgebracht en een stapel souvenirs gekocht. Cannabiscultuur in optima forma, al was het jammer dat je er geen cannabisproducten kon kopen. Terug naar Nederland. Coffeeshops die consumptie helemaal verbieden maken de branche kwetsbaarder voor -nog meer- gesol door het lokale gezag. Dat blijkt bijvoorbeeld in Den Bosch. Op verzoek van burgemeester Jack Mikkers (WD) besprak de gemeenteraad in januari 2022 het coffeeshopbeleid. De raad was enthousiast over het idee om shops *"te verplaatsen naar een bedrijventerrein"*, berichtte het ***Brabants Dagblad.*** En: *'Nu volgens de gemeente de sociale functie van de coffeeshops steeds minder belangrijk wordt en het belang van het afhaalloket juist groeit, is het volgens B en W logisch om te gaan denken aan een afhaalcoffeeshop, een McWiet. Ongeveer zoals er vorig jaar eentje werd geopend in Amsterdam.'*

Via een automaat

Wordt dat de toekomst van de coffeeshop? Verbannen naar een industrieterrein, met een verplicht totaalverbod op consumptie? Of wordt de coffeeshop helemaal afgeschaft? De Rotterdamse burgemeester Aboutaleb (PvdA) noemde die optie al in 2017 met nadruk. *'Het is de vraag of het fenomeen coffeeshop in de toekomst nog nodig is'*, verklaarde hij in het stadhuis. Aboutaleb pleitte voor "andere vormen van distributie": *'Via internet bestellen, en dan laten bezorgen door bonafide pakketbezorgers. Of via een automaat.'*

Gelukkig is er van dit domme proefballonnetje nooit meer iets vernomen. Maar toch. De woorden van Aboutaleb en zijn Bossche collega Mikkers laten zien dat zowel linkse als rechtse burgmeesters er niet voor terugdeinzen om de coffeeshop de nek om te draaien als ze daar de kans voor krijgen. Ook daarom zouden coffeeshops pal moeten staan voor hun sociale functie, als veilige, vertrouwde en veelkleurige plek om samen met anderen van cannabis te genieten. En nog afgezien van het maatschappelijke belang en het belang van de consument: welk bedrijf schaft nou zelf zijn *unique selling point* af?

**De auteur is journalist, lotograaf en podcastmaker gespecialiseerd in cannabis en voorzitter van de stichting Verbond voor Opheffing van het Cannabisverbod (VOC). Dit artikel is eerder verschenen op de PCN website.*

HOOFDSTUK 7

Het cannabisjaar van maand tot maand

Januari

- Wietexperiment teler Fyta toont als eerste foto's van hun wiet en hasj. Directeur Fred van der Wiel zegt in de *Volkskrant* dat Fyta elke maand een half miljoen verliest zolang het experiment niet start en stelt voor alvast te beginnen in Breda.
- Het Cannabinoiden Adviesbureau Nederland (CAN) raadt verkoop van HHC producten sterk af, 'vanwege het gebrek aan studies die aantonen dat HHC veilig is voor consumptie'.
- Bij de PCN nieuwjaarsbijeenkomst zijn er presentaties van Pragma over het landelijke coffeeshop keurmerk en van The Foundation, een groep jonge cannabisondernemers.

HHC gummies van het merk Fytoca.

Februari

HHC gummies van het merk Fytoca.

- De Amsterdamse burgemeester Halsema kondigt een blowverbod voor de binnenstad aan, vanaf half mei.
- De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) maant het kabinet een startdatum voor het wietexperiment bekend te maken.
- Een week na de VNG oproep kondigen ministers Kuipers en Yesilgöz een aanloopfase aan in Breda en Tilburg die in het vierde kwartaal moet starten.
- Bij een commissiedebat in de Tweede Kamer wijst minister Yesilgöz een landelijk coffeeshop keurmerk resoluut van de hand.
- Amsterdam maakt bekend dat de stad als elfde gemeente mee wil gaan doen aan het experiment, maar met slechts één stadsdeel.
- Uit gegevens van het *Canada Revenu Agency* blijkt dat de legale Canadese cannabisindustrie sinds 2018 zo'n 690 miljoen euro belasting heeft afgedragen.

Maart

Raphael Mechoulam (1930-2023), vader van het cannabisonderzoek en ontdekker van THC.

- D66 Tweede Kamerlid Joost Sneller stelt Kamervragen aan minister Yesilgöz over een landelijk coffeeshop keurmerk. Hij vindt het onverstandig dat zij dit heeft afwijst, meldt hij op Twitter: 'Het initiatief vanuit de sector voor meer controle/transparantie bedrijfsvoering, personeel en financiën moet de minister juist omarmen.'
- In Israël overlijdt Raphael Mechoulam, vader van het moderne cannabisonderzoek en ontdekker van THC, op 92-jarige leeftijd.
- Bij de Provinciale Staten verkiezingen op 15 maart wordt de BBB de grootste partij.
- Vlissingen schrapt handhaving van het ingezetenencriterium definitief. Het groepje steden dat het criterium nog handhaaft wordt steeds kleiner.
- Minister Yesilgöz stelt in antwoord op de Kamervragen van Joost Sneller "het niet passend [te achten] dat het rijk betrokken is bij een kwaliteitsoordeel dat een onderscheid maakt tussen de gedoogde shops".
- Amsterdam lanceert "stay away" ontmoedigingscampagne gericht op Britse toeristen.
- In een Kamerbrief over het wietexperiment melden de ministers dat alle tien telers zijn aangewezen.
- PCN stuurt een brief aan alle nuloptie gemeenten over de voordelen van de coffeeshop.

Ingang van het hoofdgebouw van Spannabis in Barcelona, maart 2023.

April

- Duitse regering presenteert legaliseringsplan. In fase 1 worden bezit, thuisteelt en cannabisclubs gedecriminaliseerd, fase 2 bestaat uit regionale profprojecten met commerciële teelt en winkels.
- PCN verstuurt een persbericht over het Duitse legaliseringsplan en het landelijke coffeeshop keurmerk dat PCN ontwikkelt.
- Gemeente Noordoostpolder gaat onderzoeken of de nuloptie verlaten moet worden zodat er een coffeeshop in de gemeente kan komen.
- Goes gaat experimenteren met het niet handhaven van het ingezetenencriterium.
- VWS minister Ernst Kuipers brengt een werkbezoek aan Canada om de legalisering van cannabis daar te bekijken en bespreken.
- Amsterdam sluit zeven toeristenwinkels wegens het verkopen van CBD joints.

VWS minister Ernst Kuipers bezoekt cannabisproducent Black Rose Organics in Markham, Canada, april 2023.

Mei

Willem en Marianne Vugs op het feest ter ere van 33 jaar coffeeshop Toermalijn in Tilburg.

- Naar aanleiding van de brief van het PCN van april debatteert Barneveld over de opening van een coffeeshop in deze nuloptie gemeente.

- De Tilburgse coffeeshop Toermalijn viert het 33-jarige bestaan.
- Op 25 mei gaat in het Amsterdamse Wallengebied het blowverbod in.
- De "Onderzoeksrapportage experiment gesloten coffeeshopketen" verschijnt, met de stand van zaken op het gebied van cannabis en coffeeshops in de tien experimentgemeenten en de negen controlegemeenten.
- Minnesota wordt de 23e Amerikaanse staat die *adult use* cannabis legaliseert.

Inzendingen in de categorie Haze van de HighLife Cannabis Cup 2023.

- In Hellevoetsluis opent coffeeshop John & Co; de *drive-through* opent kort daarna.
- Het Europees waarnemingscentrum voor drugs en drugsverslaving (EMCDDA) publiceert het rapport "Cannabiswetten in Europa: vragen en antwoorden voor het beleid". Uit een in dit rapport genoemde enquête onder burgers in 22 van de 27 EU landen blijkt dat een meerderheid voorstander is van regulering van cannabis.

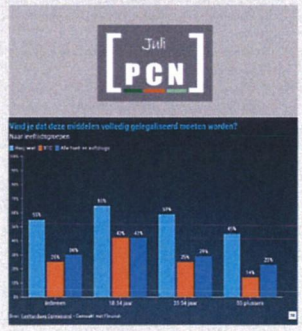
Winnaar HighLife Cup allround hasj 2023: Kasjmiri Hasj van De Ambassade in Zwijndrecht.

- Met een loting kiest Tilburg twee ondernemers die een aanvraag voor een coffeeshop mogen indienen. Daarmee zou het aantal shops groeien van elf naar dertien.
- In Amsterdam worden de *HighLife* Cannabis Cups uitgereikt. De overall winnaar in de wiet categorie is Cremers in Den Haag met *Peach Champagne*, de overall winnaar in de hasj categorie is *Kasjmiri Hasj* van De Ambassade in Zwijndrecht.

Winnaar HighLife Cup allround wiet 2023: Peach Champagne van Cremers in Den Haag.

- Luxemburg legaliseert cannabis: vanaf 21 juli is thuisteelt van maximaal vier planten per huishouden en bezit van maximaal drie gram in de publieke ruimte legaal.
- Amsterdam kiest stadsdeel Amsterdam-Oost voor deelname aan het wietexperiment.
- Project C is onterecht afgewezen als kandidaat-teler voor het wietexperiment, oordeelt de rechter. Medeoprichter Peter Schouten gaat schadevergoeding eisen bij de staat.
- Per 1 juli is de online verkoop van vaporizers verboden.

Peiling over legalisering EenVandaag Opiniepanel, juli 2023.

- Het kabinet Rutte IV biedt op 7 juli zijn ontslag aan vanwege onenigheid over asielzoekers.
- Wietexperiment teler Cannamax heet voortaan Hollandse Hoogtes.
- 55% van de deelnemers aan het *EenVandaag* Opiniepanel is voorstander van legalisering van cannabis. Onder jonge Opiniepanel leden (18-34) is de steun nog groter: 68%.

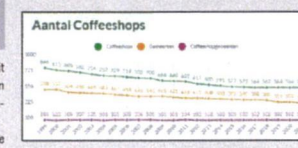
- Jan Struijs, voorzitter van de Nederlandse Politiebond, bepleit in het Algemeen Dagblad 'complete legalisatie van wietproductie (..) in combinatie met een gezondheids-campagne'.
- Na een traject van vijf jaar opent in Zaanstad een nieuwe coffeeshop, The Smokery.
- Het gerechtshof Amsterdam bevestigt dat de gemeente Leiden €810.000 moet betalen aan coffeeshop Goa vanwege een onterechte sluiting. Leiden gaat in cassatie.
- De Duitse regering keurt het wetsvoorstel van minister van volksgezondheid Karl Lauterbach om cannabis te legaliseren goed.

De Duitse minister van volksgezondheid Karl Lauterbach.

- De Arnhemse burgemeester Marcouch blokkeert de verkoop van coffeeshop THC aan een investeerder, ondanks de ernstige ziekte van de eigenaar. In Arnhem en veel andere steden is de gedoogverklaring van een coffeeshop niet overdraagbaar.
- Het Amerikaanse ministerie van volksgezondheid adviseert de DEA om cannabis te verplaatsen van lijst 1 naar lijst 3 van de *Controlled Substances Act*.

Uit 'Coffeeshops in Nederland 2022', verschenen in september 2023.

- Het CDA wil "het illegale karakter van softdrugs handhaven" én een "hasj-heffing" invoeren, stelt de partij in het verkiezingsprogramma. Dat je geen belasting kunt heffen op een illegaal product weet de partij blijkbaar niet.
- Drie maanden blowverbod op de Amsterdamse Wallen heeft nul boetes en veertig waarschuwingen opgeleverd.
- De Raad van State doet twee langverwachte uitspraken over gedoogverklaringen van coffeeshops, maar schept geen duidelijkheid over schaarse vergunningen. Coffeeshops krijgen wel iets meer rechtsbescherming; het (niet) verlengen of verstrekken van een gedoogverklaring geldt voortaan als een besluit en er kan dus bezwaar tegen worden gemaakt. 'De conclusie is dat de vraag of de gedoogde coffeeshophouder over een schaars recht beschikt nog steeds niet is beantwoord', schrijft advocaat André Beckers.

De eerste planten van wietexperiment teler Aardachtig.

- Het kabinet besluit dat de aanloopfase van het wietexperiment in Breda en Tilburg op 15 december zal starten.
- De zestiende coffeeshopmeting verschijnt, uitgevoerd door Breuer&Intraval. Het aantal shops bleef in 2022 stabiel: 565.
- Doetinchem krijgt een tweede coffeeshop; de eigenaar van Magic in Den Haag krijgt groen licht om er een coffeeshop Magic te openen.
- Wietexperiment teler Aardachtig toont de eerste foto's van zijn planten en zegt op 15 december te kunnen leveren.
- Het kabinet stemt in met Amsterdam-Oost als elfde wietexperiment gemeente.

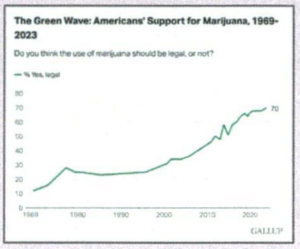
Oktober PCN

Cannabis growshop en expertisecentrum Plantarium in Nijmegen in 2018.

- Nuloptie gemeente Hoogeveen bereidt beleid voor om in 2024 een coffeeshop te verwelkomen.
- Rioolonderzoek in opdracht van de gemeente Leeuwarden wijst uit dat er in de Friese hoofdstad meer cannabuis wordt gebruikt dan in Amsterdam.
- De gouverneur van Californië torpedeert een wetsvoorstel dat "Amsterdam style coffeeshops" mogelijk zou maken. Voorlopig blijft de coffeeshop waar je -zonder lidmaatschap- cannabis kunt kopen én ter plekke consumeren uniek in de wereld.
- In Nijmegen sluit growshop Plantarium na bijna dertig jaar definitief zijn deuren. De webshop gaat wel door.
- Drie partijen in de gemeenteraad van Almere pleiten voor meer coffeeshops. D66, Leefbaar Almere en GroenLinks benadrukken "het cruciale belang van coffeeshops in het verminderen van gezondheidsrisico's die gepaard gaan met cannabisgebruik".
- Het langverwachte verkiezingsprogramma van Nieuw Sociaal Contract, de partij van Pieter Omtzigt verschijnt. NSC wil het "huidige softdrugsbeleid handhaven".

November PCN

De steun van de Amerikaanse bevolking voor legalisering van cannabis bereikte in 2023 een nieuw record.

- De Rijksoverheid publiceert de bijsluiter voor het wietexperiment. Drugsexpert August de Loor laat geen spaan heel van de bijsluiter, die hij kenmerkend vindt voor de veel te grote bemoeienis van de overheid bij het experiment.
- Ohio wordt de 24e Amerikaanse staat die recreatieve cannabis legaliseert.

Hester Kooistra bij een VOIC vergadering in het Cannabis College in Amsterdam, september 2021.

- De steun van het Amerikaanse volk voor legalisering bereikt nieuw record: 70%.
- In de nieuwe editie van de Nationale Drug Monitor blijft het aantal volwassen cannabisconsumenten in Nederland stabiel op 1,1 miljoen.

- De gemeente Almere onderzoekt de mogelijkheid een vijfde coffeeshop te openen.
- Bij de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november wordt de PVV de grootste partij met 37 zetels. Een eerste informatieronde met PVV, VVD, BBB en NSC mislukt na drie maanden.
- Humanistiek onderzoeker en cannabisexpert Hester Kooistra overlijdt op 49-jarige leeftijd in Amsterdam. Achter de schermen was ze een belangrijke kracht bij het VOC, de stichting Maatschappij & Cannabis en als onafhankelijk deskundige.

In Memoriam

Zo leer en breekbaar, zo wasberaden en strijdbaar dat je was.
De adviseur met enorme daadkracht, zo teer en breekbaar dat je was.
Vriendelijk, met een glimlach, maar volhardend en scherpzinnig,
zo teer en breekbaar dat je was, jouw energie was tomeloos.
Wij buigen diep voor jou, juist omdat je zo teer en breekbaar was.

drs. Hester Kooistra

† 24 nov. 2023

Onze gedachten gaan uit naar de familie van Hester,
die wij veel sterkte wensen in de komende dagen.

Stichting Maatschappij en Cannabis (cannabis-kieswijzer.nl)
Stichting Verband voor Opheffing van het Cannabisverbod
Bond van Cannabodebatliiten Nederland namens hun leden
Platform Coffeeshopondernemingen Nederland namens hun leden

December PCN

Cannabis College op de Oudezijds Achterburgwal 124 in Amsterdam.

- Voormalig politieman en politiebondvoorzitter Hans van Duin wint de Koos Zwart Award. Hij krijgt de prijs bij de PCN Meet & Greet in Amsterdam op 29 november.
- Het Cannabis College, het gratis informatiecentrum over cannabis dat in 1994 door Henk Poncin werd opgericht, kondigt de sluiting van zijn fysieke locatie aan.
- Utrecht verleent een omgevingsvergunning voor een coffeeshop op bedrijventerrein Lage Weide.
- In het Zwitserse kanton Basel-Landschaft opent "de eerste legale cannabiswinkel van Europa", onderdeel van de Zwitserse wietexperiment "Grashaus Projects".
- De Duitse drugstsaar Burkhard Blienert bezoekt de burgemeester van Almere om over het wietexperiment te praten.
- In Eindhoven vindt de eerste fysieke uitreiking van de Cannabis Industrie Awards plaats. Het PCN sponsort dit evenement.

Coffeeshop van het jaar 2023 bij de Cannabis Industrie Awards: Meetpoint uit Den Bosch.

Meetpoint in Den Bosch wordt verkozen tot Coffeeshop van het Jaar, Maurice Vis tot Ondernemer van het jaar.

- De stichting VOC levert een nieuw bidbook af bij de Eerste en Tweede Kamer, met als titel 'Het cannabis dossier – Legalisering in stroomversnelling'.
- Vier dagen voor het begin van de aanloopfase wijzigen de verantwoordelijke ministers de Regeling experiment gesloten coffeeshopketen. De grenswaarden voor bacteriën en schimmels worden tien keer zo hoog.
- Op 15 december gaat de eerste gereguleerde geteelde cannabis van Nederland over de toonbank bij coffeeshop De Baron in Breda, in aanwezigheid van VWS minister Ernst Kuipers en de burgemeesters van Breda en Tilburg.

Uit de eerste levering gereguleerde cannabis van het wietexperiment: Blue Kushy van Aardachtig.

HOOFDSTUK 8

Overzicht nieuwe leden 2023 en leden per provincie

Het PCN heeft zeventig leden, verdeeld over tien provincies. Samen vertegenwoordigen zij 84 coffeeshops in 41 gemeenten, ruim veertig procent van alle 102 coffeeshopgemeenten in Nederland.

Lid geworden in 2023:

Willwortel Sinsemilla, Haarlem
Williwortel Sativa, Haarlem
The Smokery, Wormerveer
Coffeeshop Casa, Zoetermeer

PCN coffeeshops per provincie

Groningen (4)
Metamorphose, Groningen
Taverne Oasis, Groningen
Stichting Wiz-Art, Stadskanaal
TOV, Veendam

Friesland (1)
De Wit, Heerenveen

Overijssel (2)
De Pijp, Zwolle
Sky High, Zwolle

Flevoland (2)
Best Friends, Almere
Koffie en Dromen / De Blowboot, Almere

Gelderland (4)
Power Flower, Apeldoorn
't Bunkertje, Apeldoorn
Stichting Columbus Cannabis Store, Harderwijk
Kronkel, Nijmegen

Utrecht (5)
Notos, Leerdam
Espresso (Othala BV), Mijdrecht
Hacas, Soest
Gallery Colorado B.V., Utrecht
De Steeg, Woerden

Noord-Holland (23)
Anytime, Alkmaar
Stepping Out, Alkmaar
Dampkring Haarlemmerstraat BV, Amsterdam
Katsu, Amsterdam
Othala BV, Amsterdam (4 shops)
Best Friends, Amsterdam (2 shops)
Splif, Beverwijk
De Poort, Enkhuizen
Birdy, Haarlem
Maximillian, Haarlem
TakeAway, Haarlem
Williewortel Sinsemilla, Haarlem
Willie Wortel Sativa, Haarlem
De Verdamper, Heerhugowaard (erelid, geen coffeeshop)
Stepping Inn, Heerhugowaard
De Groene Gaper, Hoofddorp
Superfly, Hoofddorp
Anna, Purmerend
Splif, Purmerend
The Smokery, Wormerveer

Zuid-Holland (15)
Blue White, Den Haag
Simpel Minds, Den Haag
Happy Smile, Den Haag
De Bovenstad, Gorinchem
De Vrolijke Gaper, Gorinchem
Havenzicht, Gorinchem
Quasi, Maassluis
The Reef, Rotterdam
The 4 Floors, Rotterdam
Coffeeshop Out of Time's Puck, Rotterdam
CoffeeshopOut of Time, Rotterdam
Trefpunt, Rotterdam
Limonade Café Pasop, Schiedam
't Spiegelbeeld, Vlaardingen
Coffeeshop Casa, Zoetermeer
Stichting de Ambassade, Zwijndrecht

Noord-Brabant (20)
De Baron, Breda
Het Paradijs, Breda
Pax, Breda
Sky, Breda
Chip 'n Dale, Den Bosch
Expres'zo, Den Bosch
Meetpoint, Den Bosch
The Grass Company, Den Bosch (2 shops)
Cannabas, Eindhoven (geen coffeeshop)
Eurogarden, Eindhoven
High Times, Eindhoven
New Wave, Eindhoven
Pink, Eindhoven
Upstairs, Eindhoven
Noorderlight X, Etten-Leur
De Jungle, Oss
De Muze, Tilburg
The Grass Company, Tilburg (2 shops)
Toermalijn, Tilburg

Limburg (8)
Cool Running, Maastricht
Mary Jane, Maastricht
Mississsipi, Maastricht
Skunk, Roermond
Sky, Roermond
Skunk, Sittard
De Hobbit, Weert
Paradox, Weert

PCN
PLATFORM CANNABISONDERNEMINGEN

BIJLAGEN

PERSBERICHT 13 september 2023

Landelijke coffeeshopbond PCN betreurt uitspraken Raad van State over coffeeshops

Vanochtend publiceerde de Raad van State uitspraken in twee zaken over toepassing van het schaarse vergunningen recht op coffeeshops. Het PCN, de landelijke brancheverenigingen van cannabisondernemers betreurt de uitspraken, die het coffeeshops nog moeilijker maken om te functioneren. Lichtpuntje is dat coffeeshops iets meer rechtsbescherming krijgen.

De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State deed uitspraak in zaken die zijn aangespannen door coffeeshops in Roermond en Apeldoorn. Deze en andere gemeenten proberen het schaarse vergunningen recht toe te passen op coffeeshops. De bedoeling is dat vergunningen voor coffeeshops in tijdsduur worden beperkt, zodat nieuwe ondernemers mee kunnen dingen naar zo'n vergunning.

Het probleem is dat verkoop van cannabis nog steeds verboden is volgens de Opiumwet en slechts wordt gedoogd. Een vergunning verstrekken voor iets dat verboden is kan niet. Daarom krijgen coffeeshops een gedoogverklaring van de gemeente, op basis waarvan zij cannabis mogen verkopen. Zo'n gedoogverklaring wordt echter niet gezien als besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dat betekent dat er tegen weigering of intrekking geen rechtsbescherming bestaat. Bezwaar maken is onmogelijk.

De zaken in Roermond en Apeldoorn draaien om de vraag of gedoogverklaringen voor coffeeshops vallen onder het schaarse vergunningen recht of niet. In de kwestie Roermond oordeelde de rechtbank Limburg eerder dat een gedoogverklaring geen vergunning is. Een exploitatievergunning kan slechts legale horeca-activiteiten vergunnen en omdat er geen maximumaantal horecabedrijven in de gemeente bestaat, is er geen sprake van schaarse vergunningen, aldus de rechtbank.

De Raad van State verwerpt dit oordeel vandaag. De burgemeester mag de duur van exploitatievergunningen wettelijk alleen beperken als hiervoor "een dwingende reden van algemeen belang is". Dat is hier zo, vindt de Raad, want de duur is beperkt "om de openbare orde en het woon- en leefklimaat te beschermen". De Raad keurt bovendien goed dat "de gedoogverklaringen in aansluiting op de exploitatievergunningen voor een periode van vijf jaar gelden".

Deze uitspraak zal leiden tot een periodieke stoelendans rondom coffeeshops, waarbij de expertise en ervaring die de huidige ondernemers hebben opgebouwd eenvoudig verloren kan gaan. Het aantal juridische procedures zal toenemen, mede door de uitspraak van de Raad van State in de kwestie Apeldoorn. Voortaan kan tegen het verstrekken, weigeren of intrekken van een gedoogverklaring bezwaar worden gemaakt en beroep worden ingesteld bij de bestuursrechter.

Het PCN is blij dat coffeeshopondernemers door deze uitspraak meer rechtsbescherming krijgen. Tot nu toe kon een coffeeshop slechts een handhavingsbesluit uitlokken en vervolgens daar tegen in bezwaar gaan. De Raad van State oordeelt vandaag dat het "onevenredig bezwarend" is dat coffeeshopondernemers op deze risicovolle weg zijn aangewezen. Door deze uitspraak moet de burgemeester van Apeldoorn alsnog inhoudelijk beslissen op de bezwaren van de coffeeshop die zich verzet tegen beperking van de geldigheidsduur van zijn gedoogverklaring.

Het Platform Cannabisondernemingen Nederland (PCN) verenigt sinds 1994 betrokken coffeeshopondernemers en streeft naar een erkende, professionele branche, die bijdraagt aan de volksgezondheid en de veiligheid in ons land. De twee uitspraken van vandaag tonen eens temeer aan hoe dringend fatsoenlijke regulering van de hele cannabisketen nodig is. Het PCN hoopt dat een nieuwe regering hier eindelijk serieus werk van zal gaan maken.

Eindhoven, 19 april 2023

Geacht raadslid,

Het Platform Cannabisondernemingen Nederland (PCN) verenigt sinds 1994 betrokken coffeeshopondernemers en streeft naar een erkende, professionele branche, die bijdraagt aan de volksgezondheid en de veiligheid in ons land.

Met enige regelmaat krijgen wij vragen uit gemeenten die de nuloptie hanteren en dus geen coffeeshops toestaan. Zij willen weten welke voordelen het wél toestaan van één of meer coffeeshops heeft. In dit schrijven zetten we deze voordelen op een rijtje en informeren wij u over het keurmerk voor coffeeshops dat het PCN laat ontwikkelen.

Scheiding der markten
Al bijna vijftig jaar zorgt de coffeeshop voor de scheiding van de markten voor de softdrug cannabis (wiet en hasj) en de veel schadelijkere harddrugs (heroïne, cocaïne, speed etc.). De coffeeshop biedt cannabisconsumenten (1,1 miljoen Nederlanders) een vertrouwde en veilige omgeving om wiet en hasj te kopen, zonder met harddrugs in aanraking te komen. In landen waar cannabis helemaal verboden is, komen consumenten wél met harddrugs in aanraking als zij cannabis kopen. Dealers bieden doorgaans zowel soft- als harddrugs aan.

Leeftijdsgrens
Anders dan dealers hanteren coffeeshops een strikte leeftijdsgrens. Wie jonger dan achttien jaar is, komt er niet in. Sancties op overtreding van de leeftijdsgrens zijn fors, de meeste gemeenten gaan direct over tot sluiting voor bepaalde tijd. In 2020 werd geen enkele overtreding van het Jeugdigen-criterium geconstateerd in Nederland.

Criteria en controle
Naast dit J-criterium gelden voor coffeeshops nog meer criteria, samen bekend als de AHOJGI-criteria. Verboden zijn **A**ffichering (reclame), **H**arddrugs, **O**verlast, **J**eugdigen, **G**rote hoeveelheden (max. 5 gram per transactie) en niet-**I**ngezetenen. NB: slechts een handvol gemeenten handhaaft het Ingezetencriterium. De politie controleert deze criteria en de voorwaarden in de gedoogvergunning, de Belastingdienst de geldstromen en het Bureau Bibob de integriteit. Onze branche hoort bij de best gecontroleerde van het land.

Expertise personeel
Een groot voordeel van de coffeeshop is de expertise van het personeel. Cursussen volgen is gangbaar geworden en staat vaak als voorwaarde in de gedoogvergunning. Consumenten krijgen in de coffeeshop betrouwbare informatie en tips voor verantwoord gebruik. Het PCN verspreidt hiertoe al decennia de flyer *Hasj & Wiet Tips* , biedt leden E-learning modules aan en organiseert symposia e.d. om kennis en expertise te verspreiden.

Remedie tegen dealers
Nog een voordeel van coffeeshops: ze zijn de beste remedie tegen het illegale circuit. Als mensen hun cannabis gewoon in een nette winkel kunnen kopen, doen ze dat niet meer op straat of bij een 06-dealer. De aanwezigheid van genoeg gereguleerde verkooppunten ondergraaft het verdienmodel van dealers. Dit geldt ook omgekeerd: de afwezigheid van gereguleerde verkooppunten stimuleert het verdienmodel van dealers.

Essentiële voorziening
Dit mechanisme werd voor heel Nederland duidelijk bij het begin van de corona pandemie, toen het kabinet besloot dat coffeeshops binnen een uur moesten sluiten. Bij alle coffeeshops ontstonden direct lange rijen en deelden dealers kaartjes uit aan de wachtenden, klaar om in het gat te springen. Het kabinet draaide haar besluit binnen 24 uur terug en erkende daarmee dat de coffeeshop een essentiële voorziening is.

Over de schutting
Coffeeshopgemeenten klagen met recht dat nuloptie-gemeenten hun verantwoordelijkheid bij hen over de schutting gooien. Bewoners van nuloptiegemeenten moeten uitwijken naar andere gemeenten of naar het illegale circuit. De nuloptie leidt zo tot meer drukte en schaalvergroting van coffeeshops in naburige gemeenten en tot meer illegale handel in de eigen gemeente. Een dubbel nadelig effect.

Internationale ontwikkeling naar regulering
Internationaal is er onmiskenbaar een ontwikkeling naar regulering en legalisering van cannabis. 21 Amerikaanse staten hebben cannabis gelegaliseerd; Canada zette die stap in 2018. De Duitse regering werkt aan een wetsvoorstel voor legalisering. En dit zijn slechts de meest sprekende voorbeelden van deze trend; er zijn er nog veel meer, op alle continenten.

Wietexperiment
In eigen land loopt een experiment met regulering van de wietteelt voor de coffeeshops, het Experiment gesloten coffeeshopketen. Wij zien dit als een stap naar een alomvattende regulering van cannabis, in lijn met de internationale trend en onze doelstellingen.

Coffeeshop keurmerk
Het PCN laat een coffeeshop keurmerk ontwikkelen door Keurmerkspecialisten.nl. Wij willen alle coffeeshops in de gelegenheid stellen om zich onafhankelijk te laten toetsen op de kwaliteitseisen van dit keurmerk. Doel is verdere professionalisering en transparantie van de sector. Het mag duidelijk zijn dat dit keurmerk het risico op *bad actors* sterk verkleint. Juist in gemeenten die de nuloptie heroverwegen kan dit helpen om koudwatervrees te overwinnen. In het bijgevoegde persbericht leest u meer over het keurmerk.

Meer informatie
Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.platformcannabis.nl. Wij wijzen u tenslotte graag op de registraties van vier paneldebatten over cannabisbeleid, opgenomen tijdens ons jubileum symposium. Experts en insiders bespraken onder leiding van BNR boegbeeld Bas van Werven de hete hangijzers en de toekomst van de cannabisbranche. U vindt de registraties op www.youtube.com/@pcn25.

Samenwerking en uitwisseling staan hoog in ons vaandel, dus aarzel niet om contact op te nemen als u meer wil weten.

Met hartelijke groet,

Voorzitter PCN

PERSBERICHT

Eindhoven, 23-01-2023

PCN toont initiatief en ontwikkelt Landelijk Keurmerk Coffeeshops

Geachte redactie/ journalist,

PCN, Platform Cannabisondernemingen Nederland, is de branchevereniging van betrokken coffeeshopondernemers die in gezamenlijkheid toewerken naar een erkende, professionele en volwassen branche. PCN streeft ernaar een positieve bijdrage te leveren aan de volksgezondheid en veiligheid.

PCN neemt nu het initiatief om een keurmerk voor coffeeshops te laten ontwikkelen. Daarbij wil PCN alle coffeeshops in Nederland in de gelegenheid stellen zich te laten toetsen op de kwaliteitseisen van dit keurmerk. Gecertificeerde coffeeshops zullen opgenomen worden in een openbaar register.

PCN stimuleert maatschappelijk verantwoord cannabisgebruik. Coffeeshops zijn bij uitstek geschikt om cannabisgebruik in goede banen te leiden en hebben een belangrijke functie in de scheiding van de softdrugs- en harddrugsmarkt. PCN werkt hard aan een transparante en professionele cannabissector. Een keurmerk draagt bij aan de professionalisering en transparantie van de sector.

"Een keurmerk is een logische stap in de professionalisering van onze sector" aldus Hein Schafrat, woordvoerder van het bestuur van PCN. "Op transparante wijze willen wij als PCN laten zien dat onze leden een betrouwbare partner zijn. Niet alleen zijn zij een betrouwbare partner voor klanten van hun coffeeshops waar kwaliteit geleverd wordt en waar uiteraard ook op het gebied van informatie en preventie kwaliteit hoog in het vaandel staat. Onze leden zijn eveneens een betrouwbare partner voor de bestuurders van gemeenten waarin hun shops gevestigd zijn. Maar ook voor de buurt waarin de shops van onze leden gevestigd zijn nemen zij hun verantwoordelijkheid. De kwaliteit van de coffeeshops willen wij laten zien door ze onafhankelijk te laten toetsen op een groot aantal diverse kwaliteitscriteria".

"Er hebben meerdere gesprekken plaatsgevonden en deze stemmen ons positief, wij bouwen aan het keurmerk", aldus Gerlof Roubos van Keurmerkspecialisten, dat opdracht heeft gekregen van PCN om te komen tot een landelijk coffeeshop keurmerk. "Met onze expertise op het gebied van keurmerken zijn wij ervan overtuigd samen met PCN een goed keurmerk te ontwikkelen dat bijdraagt aan een professionele en volwassen branche".

Van links naar rechts: gereguleerde cannabis van CanAdelaar, Aardachtig en Fyta.

Ties Chabille van Goldfish Amsterdam, PCN Meet & Greet bijeenkomst Amsterdam, 29 november 2023.

Uit de eerste levering gereguleerde cannabis van het wietexperiment: Blue Kushy van Aardachtig.

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2022–2023

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1921

Vragen van het lid **Sneller** (D66) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het invoeren van een landelijk keurmerk voor coffeeshops* (ingezonden 3 maart 2023).

Antwoord van Minister **Yesilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 20 maart 2023).

Vraag 1
Deelt u de mening dat naast de 79 coffeeshops die meedoen aan het experiment gesloten coffeeshopketen (hierna: het experiment) ook de overige 485 coffeeshops[1, 2] in de rest van Nederland een belangrijke verantwoordelijkheid hebben in de strijd tegen ondermijnende drugscriminaliteit?

Antwoord 1
Het feit dat het telen van cannabis voor recreatief gebruik verboden is en het wordt gedoogd dat coffeeshops deze illegaal geteelde cannabis (onder strikte voorwaarden) verkopen, leidt onvermijdelijk tot een verwevenheid tussen boven- en onderwereld. Deze inherente spanning bestaat al zolang het gedoogbeleid voor coffeeshops bestaat en is van meet af aan onderkend. Dit is een belangrijke reden om te onderzoeken hoe het in de toekomst mogelijk anders kan. In het experiment gesloten coffeeshopketen wordt daarom onderzocht of het mogelijk is een gesloten coffeeshopketen te realiseren waarbij er geen sprake is van criminele inmenging en welke effecten dit heeft op o.a. de criminaliteit en veiligheid.

Vraag 2
Deelt u de mening dat zowel in de gemeenten die meedoen aan het experiment als in de overige coffeeshopgemeenten, het bestrijden van ondermijnende drugscriminaliteit, het waarborgen van de veiligheid en het bevorderen van transparantie in de coffeeshopsector prioriteit heeft?

[1] Reactie BCD m.b.t. invoering landelijk keurmerk voor coffeeshops.
[2] Coffeeshops in Nederland 2020. Aantallen coffeeshops en gemeentelijk beleid 1999-2020; repository.wodc.nl/bitstream/handle/20.500.12832/3083/3202-coffeeshops-in-nederland-2020-volledige%2520tekst.pdf?sequence=1&isAllowed=y, p. 12.

ah tk 2022/2023 1921
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2023

Antwoord 2
Wat betreft de deelnemende gemeenten: Ja. In het experiment wordt onderzocht of het mogelijk is een gesloten coffeeshopketen te realiseren waarbij er geen sprake is van criminele inmenging. Ook is het waarborgen van veiligheid tijdens het experiment een belangrijk thema binnen de deelnemende gemeenten. Het bevorderen van de transparantie wordt beoogd met eisen over de verpakking van de gereguleerde henneproducten, zoals informatie over de naam van de teler en werkzame stoffen.

Vraag 3
Deelt u de mening dat het van belang is dat tijdens het experiment ook wordt gewerkt aan het waarborgen van de veiligheid en het bevorderen van transparantie in de coffeeshopsector in de ruim 90 gemeenten met coffeeshops die niet deelnemen aan het experiment?

Antwoord 3
In de gemeenten die niet mee doen aan het experiment blijft het bestaande gedoogbeleid actief. Op het gebied van veiligheid en transparantie in relatie met coffeeshops hebben gemeenten, binnen de landelijke kaders, lokaal coffeeshopbeleid en bevoegdheden in het kader van openbare orde en veiligheid. Ook kunnen gemeenten een B-bob-onderzoek (laten) doen naar een coffeeshophouder.

Vraag 4
Bent u het ermee eens dat in dat kader moet worden gekeken naar aanvullende mogelijkheden om de bestaande gedoogcriteria aan te scherpen met nieuwe, laagdrempelige oplossingen, die worden gedragen door betrokken partijen?

Antwoord 4
Nee, deze mening deel ik niet. Het is niet wenselijk om, naast het experiment, het bestaande coffeeshopbeleid aan te passen. Gedurende het experiment wordt in de deelnemende gemeenten in een afgebakende periode een gesloten coffeeshopketen getest met op kwaliteit gecontroleerde producten. Ik wacht de resultaten, evaluatie en conclusies van het experiment af, voordat ik verdere beleidsaanpassingen overweeg.

Vraag 5 en 6
Kunt u bevestigen dat er al meer dan twee jaar gesprekken plaatsvinden tussen het Landelijk Overleg van coffeeshopondernemers en de bij het cannabisbeleid betrokken ministeries (VWS, Justitie en Veiligheid en Financiën), de Nederlandse Vereniging van Banken en de Nederlandsche Bank, over het beter inzichtelijk maken van geldstromen en andere bedrijfsprocessen binnen de coffeeshops? Zo ja, wat is hier in uw beleving de intentie achter en de stand van zaken in?
Is in het kader van deze gesprekken voorgesteld om concrete afspraken te maken tussen betrokken partijen? Hebben betrokken partijen aangegeven het maken van concrete afspraken tussen banken en de coffeeshops te ondersteunen? Maakt het invoeren van een landelijk keurmerk voor coffeeshops deel uit van deze afspraken?

Antwoord 5 en 6
Afgelopen jaren hebben de betrokken ministeries (Financiën, Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport) op verschillende wijzen contact met vertegenwoordigers van coffeeshophouders. Deze gesprekken gaan onder andere over de toegang tot het betalingsverkeer. De Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Financiën hebben op 12 mei 2022[3] uw Kamer hierover geïnformeerd. Daarin lichtten zij onder andere de situatie van de coffeeshopsector toe en wat dat betekent voor hun bedrijfsprocessen. Tevens meldden zij dat het Ministerie van Financiën zich in algemene zin inzet voor een toegankelijk betalingsverkeer, waaronder het chartale betalingsverkeer.

[3] Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021-2022, nr. 2716

Eind 2022 zijn ambtenaren van de betrokken ministeries (Financiën, Justitie en Veiligheid en Volksgezondheid, Welzijn en Sport) en De Nederlandsche Bank door de Bond van Cannabis Detaillisten, namens het Landelijk Overleg van coffeeshopondernemers, geïnformeerd over de huidige situatie bij coffeeshops met betrekking tot toegang tot betalingsverkeer. De Bond van Cannabis Detaillisten heeft daarbij de achtergrond van de problematiek, de urgentie en huidige acties vanuit de coffeeshopsector toegelicht.
Tijdens de presentatie zijn de bond en het Landelijk Overleg opnieuw geïnformeerd over de intrinsieke spanning, tussen enerzijds de eisen die de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) stelt aan banken en andere poortwachters van het financieel stelsel en die zij dienen toe te passen en anderzijds de uitgangspunten van het gedoogbeleid voor coffeeshops[4], waarbij de inkoop illegaal is via de achterdeur en de verkoop gedoogd is via de voordeur. De Wwft verplicht banken een risicobeoordeling van hun klanten te maken en eventueel mitigerende maatregelen te nemen indien zij witwasrisico's signaleren. Ook zijn de uitspraken van de rechter over de balans tussen de toegang tot betalingsverkeer voor coffeeshops en de uitvoering van de Wwft door banken[5] opnieuw onder de aandacht gebracht. Over het invoeren van een landelijk keurmerk voor coffeeshops zijn geen afspraken gemaakt.
In het overleg gaven de vertegenwoordigers van de coffeeshopsector aan dat zij met diverse grootbanken en hun vertegenwoordiging inmiddels contact hebben. Ik vertrouw er dan ook op dat de coffeeshopsector en banken gezamenlijk afspraken maken over mogelijke risico's en mitigerende maatregelen. Dit hebben de ministeries hen toen ook meegegeven. Tevens dat zij hierbij rekening houden met de overwegingen van de rechter.

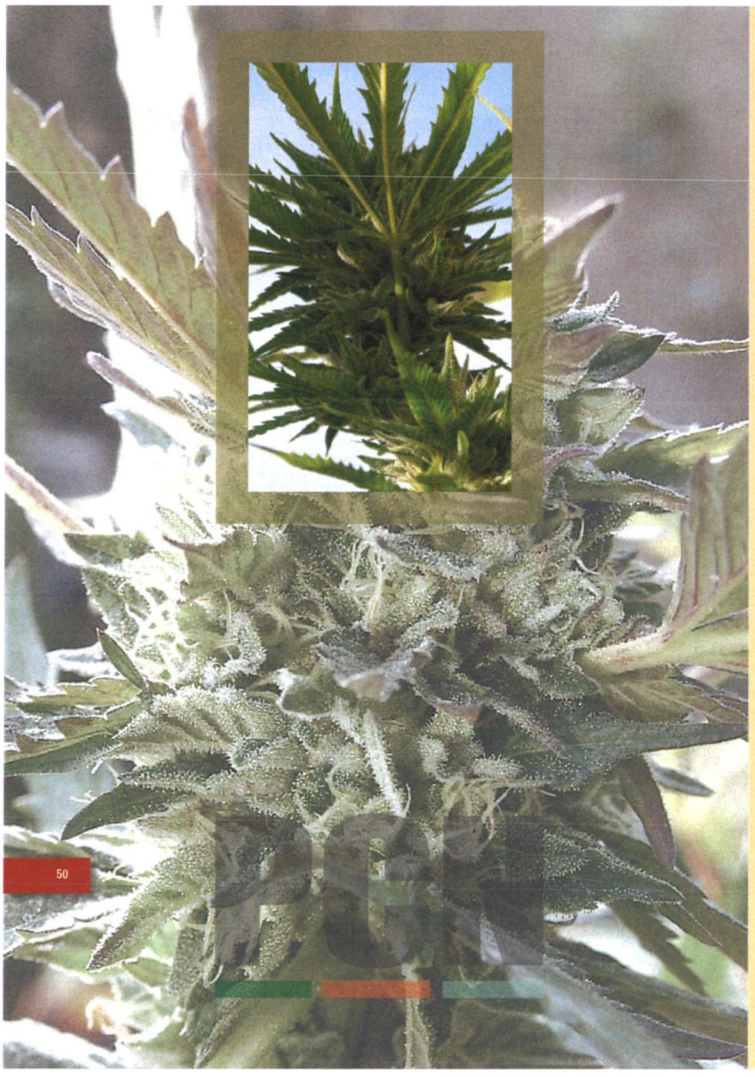
Vraag 7
Kunt u nader toelichten waarom een landelijk keurmerk, zoals thans voorgesteld door het Landelijk Overleg van coffeeshopondernemers, «niet past in de situatie die we nu hebben» (dat wil zeggen: het huidige gedoogbeleid waarbinnen de verkoop van softdrugs nog steeds verboden is) zoals de Minister van Justitie en Veiligheid in het Commissiedebat drugsbeleid dd 22 februari jl betoogde? Kunt u daarbij tevens uiteenzetten wat eventueel de juridische, bestuurlijke, dan wel financiële knelpunten zijn voor het invoeren van een landelijk keurmerk voor coffeeshops?

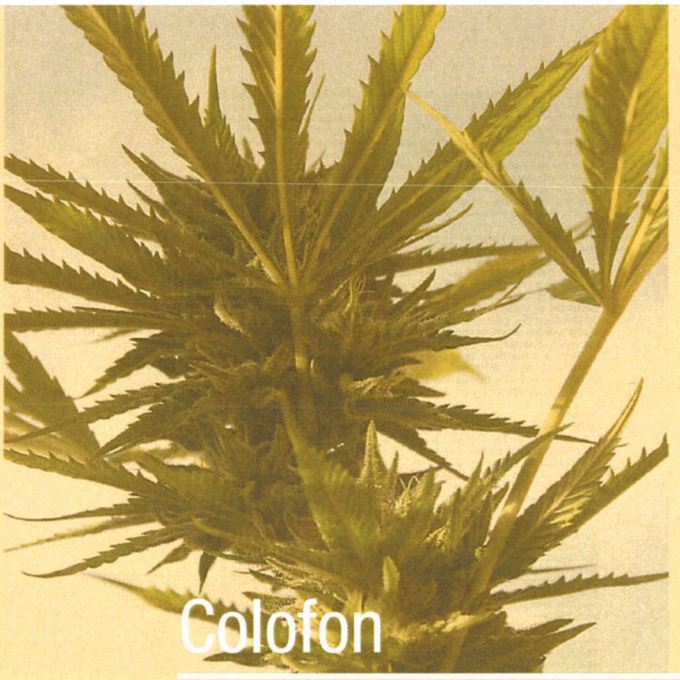
Antwoord 7
De voorwaarden waaronder verkoop in coffeeshops gedoogd wordt, zijn door het Openbaar Ministerie vastgelegd in de Aanwijzing Opiumwet. Dat is het landelijk kader: onder voorwaarden gaat het Openbaar Ministerie niet over tot vervolging van de strafbare verkoop van hennep. Binnen deze context, wordt het niet passend geacht om als rijksoverheid betrokken te zijn bij het instellen van een keurmerk dat een kwaliteitsoordeel uitdraagt van een verboden activiteit.
In essentie komt het erop neer dat het invoeren van een landelijk keurmerk vanuit het rijk betekent dat het rijk aanvullende eisen zou stellen aan de verkoop van softdrugs in coffeeshops, terwijl het niet voldoen aan de eisen van een keurmerk, niet betekent dat exploitatie van de desbetreffende coffeeshop niet gedoogd wordt. Hoewel het rijk positief staat tegenover de wens vanuit de coffeeshopbranche om zelf als branche te organiseren dat er meer kwaliteit en transparantie komt, achten we het niet passend dat het rijk betrokken is bij een kwaliteitsoordeel dat een onderscheid maakt tussen de gedoogde shops.

Vraag 8
Als het invoeren van een landelijk keurmerk volgens u geen optie is, op welke manier bent u dan van plan om binnen de kaders van de bestaande gedoogcriteria de veiligheid te waarborgen en de transparantie in de coffeeshopsector te bevorderen in de ruim 90 coffeeshopgemeenten die niet deelnemen aan het experiment?

[4] Aanwijzingen Opiumwet van het Openbaar Ministerie, Staatscourant 2011, 11134.
[5] Uitspraak Rechtbank Amsterdam 28 april 2021, ECLI:NL:RBAMS:2021:2090, en Uitspraak Rechtbank Midden Nederland 21 juli 2021 ECLI:NL:RBMNE:2021:3990.

Antwoord 8
De burgemeester heeft bevoegdheden voor situaties waarin de openbare orde en veiligheid bedreigd worden. Het is niet mogelijk om transparantie te bevorderen in een sector waarbij de producten afkomstig zijn van illegale telers. Dit is een belangrijke reden om met het experiment gesloten coffeeshopketen te onderzoeken hoe het in de toekomst mogelijk anders kan.

Colofon

Uitgave Platform Cannabisondernemingen Nederland (PCN), juni 2023

Samenstelling en tekstredactie:	Derrick Bergman
Eindredactie:	PCN bestuur
Vormgeving:	Ger Gosen: Kreativitijd
Foto's:	Derrick Bergman / GONZO Media, Charlotte Grips, Steven Kompier, Bart van Overbeek, De Ambassade Zwijndrecht, Upstairs Eindhoven, Wikimedia, OnChainSmokers, Martijn Beekman/Rijksoverheid, Twitter @PaulDepla, Twitter @ministerVWS.

Platform Cannabisondernemingen Nederland
Varenstraat 1
6544 PR Eindhoven
Website: www.platformcannabis.nl
Mail: secretariaat@platformcannabis.nl